A-15950 573

ÜLELIIDULISE AMETIÜHINGUTE KESKNÕUKOGU XVI PLEENUM

RK „POLIITILINE KIRJANDUS“ TALLINN 1947

SUNDEKSEMPLAR

ÜLELIIDULISE AMETIÜHINGUTE KESKNÕUKOGU XVI PLEENUM

(KÕNED JA MÄÄRUSED)

RK
„POLIITILINE KIRJANDUS“ TALLINN 1947

Bibliotheca
Universitatis
Tartuensis
1947: 0573
11969
A-15950

KOLLEKTIIVLEPINGUTE SÕLMIMISEST TÖÖSTUS-, TRANSPORDI- JA EHITUSETTEVÕTTEIS 1947. A. PEALE

ÜAÜKN sekretäri sm. E. J. Sidorenko kõne ÜAÜKN XVI pleenumil

Seltsimehed!

Nõukogude Liidu rahvaste suur juht seltsimees Stalin on näidanud meile tee NSV Liidu rahvamajanduse taastamiseks ja majandusliku võimsuse edasiseks kindlustamiseks ning nõukogude rahva ainelise heaolu ja kultuuri kasvuks. See tee on määratud kindlaks NSV Liidu rahvamajanduse taastamise ja arendamise sõjajärgse viisaastaku plaanis 1946—1950.

Uue viisaastakuplaani täitmiseks ja ületamiseks on meie kodumaal olemas ammendamatud toorainete ressursid ning küllaldane materiaalne ja tehniline baas, ja, mis peaasi, — oivalised nõukogude inimeste kaadrid, kes on kasvatatud bolševike partei juhtimisel piiritu armastuse ja ustavuse vaimus Lenini ja Stalini suurtele ideedele.

Nõukogude inimesed võtsid uue viisaastakuplaani vastu kui omase ja südamelähedase ürituse. Nad teavad hästi, et riigi huvid on ühtlasi nende huvid ja et nende elutaseme tõstmine oleneb otseselt sotsialistliku tööstuse ning põllumajanduse edusammudest.

Teist aastat töötab meie rahvas pingsalt sõjajärgse viisaastakuplaani täitmisel. Möödunud, 1946. aastal saavutati meil suurt edu. On teostumas seltsimees Stalini innustavad sõnad selle kohta, et „nõukogude inimesed, eesotsas kommunistliku parteiga, ei säästa jõudu ega vaeva selleks, et uut viisaastakut mitte ainult täita, vaid ka ületada".

Tööstuse sõjajärgse ümberkorraldamise tagajärjel valmistati 1946. aastal masinaehitusettevõtteis tsiviiltoodangut 1,5 korda rohkem kui 1945. aastal, kogu tsiviiltoodangu valmistamine aga suurenes 1945. aastaga võrreldes 20 protsendi võrra.

1946. aastal ehitati, taastati ja lasti käiku ligi 800 riiklikku ettevõtet. Taastati ja asus tegevusse 6 kõrgahju, 18 martäänahju, 9 valtsimismasinat, võimas bluuming, 11 koksipatareid, 36 suurt söekaevandust ja 117 turbiini elektrijaamades, nende hulgas 2 turbiini võimsusega 100 000 kilovatti.

Hiljuti lasti käiku esimene võimas turbiin taastatavas Dnepri Lenini-nimelises hüdroelektrijaamas. Meie rahva uhkus — Dneproges, mille saksa anastajad barbaarselt purustasid, on tõusnud varemeist ja asunud tootvate ettevõtete rivvi.

1946. aastal ehitati, taastati ja asustati 6 miljonit ruutmeetrit elamispinda.

Tööliste ja teenistujate arv suurenes 1946. aasta jooksul rohkem kui 3 miljoni inimese võrra.

On taastatud tööliste ja teenistujate järjekordsed puhkused ning on kaotatud sõja-ajal kasutatud massilised ületunnitööd. On taastatud ja uuesti avatud 530 sanatooriumi ning 300 puhkekodu.

1947. aasta 1. kvartaali kokkuvõtted näitavad meie sotsialistliku majanduse edusamme.

Meie rahvamajandus parandab kiiresti haavu, mida tekitas talle sõda, ja sammub kindlalt edasise õitsengu poole.

Kõigi nõukogude inimeste südamed täituvad uhkusest oma kodumaa üle. Iga nõukogude kodanik on uhke sellele, et ta kuulub sangarliku võitja-rahva hulka, et ta elab sotsialistlikul maal, mida juhib bolševike partei.

Rasked sõjatagajärjed, samuti ka üksikute rahvamajandusharude mahajäämine ning tugev põud 1946. aastal tekitasid teatavasti rea raskusi. Söetööstuse kasv ei olnud küllaldane selleks, et tagada kogu rahvamajanduse kiiret tõusu. Tarbeesemete tootmise taastamine jäi tunduvalt maha tootmisvahendite valmistamise taastamisest. Samuti ei täidetud ka elamuehituse plaani. Tõsiselt jäävad maha rahvamajanduse tarvidustest elektritööstus ja põllutöömasinate tööstus. Traktorite ja põllutöömasinate valmistamise tase ei vasta veel põllumajanduse taastamise ja arendamise vajadustele. Metallurgiа ei varusta küllaldaselt raudteetransporti rööbastega, naftatööstust torudega ja autotööstust lehtmetalliga.

Sellist mahajäämist ei tohi kauem taluda, sest see pidurdab kogu rahvamajanduse kiiret tõusu. Mahajäänud ettevõtete majandusjuhtidel ja ametiühingu-organisatsioonidel tuleb töötada eriti intensiivselt ja järjekindlalt, et likvideerida mahajäämus ja viia need ettevõtted eesrindlike tasemele.

Meie nõukogude rahvas on kindlalt otsustanud võita kõik raskused ja takistused, mis seisavad viisaastakuplaani täitmise teel. See väljendub kujukalt selles kõrges poliitilises entusiasmis ja tootmisvaimustuses, millega meie maa töörahvas täidab sõjajärgse stalinliku viisaastaku teise aasta programmi.

1947. aasta plaan on tõeliselt bolševistliku tempo plaan. Ta näeb 1947. aastal ette suure toodangu tõusu: malmi tootmises — 21 protsendi võrra, terase tootmises — 19 protsendi võrra, valtsmetalli tootmises — 21 protsendi võrra ja autode tootmises — 57 protsendi võrra; kütteainete tööstuse igakülgset tõusu, eelkõige söetoodangu suurendamist 16 protsendi võrra ja naftatoodangu suurendamist 18 protsendi võrra; põllutöömasinate tööstuse mahajäämise likvideerimist; lõpu tegemist mahajäämusele elektritööstuse arenemises; massikaupu tootvate tööstusharude arenemise kiirendamist ja eelkõige kerge- ning tekstiiltööstuse toodangu suurendamist vähemasti 27 protsendi võrra; massikaupade tootmise igakülgset laiendamist kooperatiivettevõtete poolt; tootmise arendamist ja võimsuste suurendamist ehitusmaterjalide tööstuses ning metsatööstuse kiireimat arendamist.

Elamuehitust tuleb 1946. aastaga võrreldes suurendada kahekordselt. Linnades ja töölisasulais on ette nähtud 13,8 miljoni ruutmeetri elamispinna ehitamine. Elamuehitus kapitaaltööde üldmahus kasvab 1947. aastal 10 protsendilt kuni 18 protsendini, võrreldes 1946. aastaga.

Kapitaalehitustööde plaan rahvamajanduse alal on 1947. aasta peale kinnitatud 50 miljardi rubla suuruses.

Tööliste ja teenistujate arv rahvamajanduses kasvab 1947. aastal kuni 31,6 miljoni inimeseni, tööliste ja teenistujate töötasufond aga kuni 280 miljardi rublani. Tööliste tööviljakus peab üleliiduliste ja liiduvabariiklike tööstuslike ministeeriumide käitistes kasvama 13 protsendi võrra 1946. aasta tasemega võrreldes, ehitustööde alal aga 11 protsendi võrra.

NSV Liidu rahvamajanduse eduka arendamise ja rahva heaolu edasise tõstmise kindlustamise vajalikuks tingimuseks on põllumajanduse kiire taastamine ja edasiarendamine.

ÜK(b)P KK veebruaripleenum seadis meie maa tähelepanu keskpunkti kui kõige pakilisema, esmajärgulise ülesande „kindlustada niisugune põllumajanduse tõus, mis võimaldaks lühima ajaga luua toiduainete külluse meie elanikkonna jaoks, toorainete külluse kergetööstuse jaoks ja vajalike riiklike toidu- ning toorainete reservide kogumise".

Selle ülesande edukaks täitmiseks peab meie tööstus 1947. aastal suurendama võrreldes 1946. aastaga kombainide tootmist 5,2 korda, traktorite tootmist 2,9 korda ja põllutöömasinate tootmist 2,8 korda.

Võitlus ÜK(b)P KK veebruaripleenumi ajaloolise otsuse eduka teostamise eest on üldrahvalikuks ülesandeks, esmajärgulise riikliku tähtsusega ülesandeks, mille lahendamisest peavad aktiivselt osa võtma ka ametiühingud. See on kehtiv mitte ainult põllumajandusega otseselt seotud masina-traktorijaamade ja põllumajandusosakondade töötajate ning sovhooside tööliste ametiühingute kohta. Jutt on kõigist ametiühinguist, mis hõlmavad tohutu hulga ettevõtteid, kes täidavad tellimusi põllumajanduse jaoks. Ma mõtlen nende all ka ametiühinguid, mille liikmetest suur osa töötab maal (hariduse, meditsiinilis-sanitaarala, poliithariduslike asutuste, side, tarbijate kooperatiivide töötajate ja teisi ametiühinguid). Praegu peavad kõik need ametiühingud arendama igakülgset organiseerimis- ja kasvatustööd kolhoosnikute hulgas, mobiliseerides nende jõupingutusi ÜK(b)P KK veebruaripleenumi otsuse täitmiseks.

1947. aasta plaani täitmise ja ületamise ülesanne nõuab ettevõtete juhtimise ja tootmise plaanimise põhjalikku parandamist. Riiklikud plaanid, mis kinnitatakse ettevõtte jaoks, peavad mobiliseerima töölisi, insener-tehnilisi töötajaid ja teenistujaid võitlusele plaani eest, edu eest raskuste võitmisel ja rahvamajanduse uue tõusu kindlustamisel bolševistliku tempoga. Seepärast on tarvis otsustavalt paljastada vähendatud plaanide koostamise praktikat ja sellele lõpp teha.

Ettevõtete töötajate ülesandeks on täita eesrindlikud ma-

sinate, mehhanismide ja agregaatide kasutamise tehnilis-majanduslikud normid ning võimalikult kokkuhoidlikult kulutada elektrienergiat, kütteainet, materjale ja tooraineid.

Ettevõtteis on tarvis välja selgitada ja otsustavalt rakendada eesrindlikke tehnilis-majanduslikke norme, mis on saavutatud üksikute osakondade, jaoskondade ja üksikute brigaadide poolt.

Iga päev kinnitab uue jõuga, et nõukogude ühiskonna ühtsus on vankumatu, et kõik nõukogude inimesed on tihedalt liitunud oma valitsuse ja kommunistliku partei ümber ning on kindlalt otsustanud viia oma kodumaa edasisele õitsengule.

Leningradi eesrindlike ettevõtete kollektiivide üleskutse kõigile töölistele, inseneridele, tehnikutele, meistritele ja teenistujatele sotsialistliku võistluse arendamise kohta sõjajärgse stalinliku viisaastaku teise aasta plaani ennetähtaegse täitmise eest Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 30. aastapäevaks leidis meie maal kõige laialdasemat vastukaja.

Miljonid töölised ja teenistujad on võtnud endile tõsiseid kohustusi, mis on suunatud töötempo kiirendamisele, töö-jõudluse tõstmisele ja kõigi tootmisvõimaluste parimale ärakasutamisele.

Tööstuse eesrindlaste eeskujul võitlevad miljonid töötajad meie maa külades sotsialistliku põllunduse uute edusammude eest. Kodumaa hindab kõrgelt nende tööd. Sotsialistliku töö kangelaste perre on ühes töölisklassi ja nõukogude intelligentsi parimate esindajatega astunud nüüd põllumajanduse eesrindlased — kõrgete viljasaakide meistrid. Patriootilisest vaimustusest on praegu haaratud kogu nõukogude rahvas. Koos kogu töölisklassi ja talurahvaga võitleb uute ülesannete täitmise eest ka meie nõukogude intelligents. Meie maa teadlased aitavad vabrikute ja tehaste, kolhooside ja sovhooside kollektiividel kiirendada töötempot, viimistleda tootmisprotsesse ja taotleda kõrgeid viljasaake.

Ametiühingud peavad parteid igati abistama rahvahulkade organiseerimisel, nad peavad abistama töölisi ja intelligentsi riiklike ülesannete täitmisel. Me oleme kohustatud looma kõigile töölistele vajalikud tingimused stahhaanovlikuks

tööks, kindlustama eesrindlike inimeste paremate kogemuste edasiandmist ja pidevalt arendama tootmisaktiivsust ning tööliste ja teenistujate initsiatiivi.

Üheks võimsaks vahendiks rahvahulkade mobiliseerimisel võitlusele 1947. aasta plaani täitmise ja ületamise eest peavad kujunema kollektiivlepingud, mis on praegu sõlmimisel tööstus-, transpordi- ja ehitusettevõtteis.

Kollektiivlepingute ettevalmistamine ja sõlmimine

Kollektiivlepingud, koosnedes ettevõtete administratsiooni ja töötajate kollektiivide vastastikustest kohustustest, on suunatud sellele, et kindlustada tootmisplaanide täitmist ja ületamist, tööjõudluse edasist tõusu ja töö organiseerimise parandamist. Ühtlasi tõstavad kollektiivlepingud majandus- ja ametiühingu-organisatsioonide vastutust tööliste, insener-tehniliste töötajate ning teenistujate aineliste ja elutarbeliste tingimuste ja kultuurilise teenindamise parandamise eest.

Kaks kuud tagasi andis ÜAÜKN presiidium juhendi kollektiivlepingute ettevalmistamise ja sõlmimise korra kohta 1947. a. peale. Sellele järgnesid ametiühingu aktiivi koosolekud meie maa 76 linnas.

Neist koosolekuist osavõtjad osutasid puudustele töö organiseerimises ja töötasu, töökaitse ning elamu-heaolulise teenindamise korraldamises, mille kõrvaldamisele peavad sõlmitud kollektiivlepingud kaasa aitama.

Ettevalmistustöö kollektiivlepingute sõlmimiseks algas tüüp-kollektiivlepingute ja direktiivkirjade koostamisega ametiühingute keskkomiteede ja ministeeriumide poolt.

Enamik ametiühingute keskkomiteid ja ministeeriume tuli selle ülesandega toime. Ometi ei osutanud kõik ministeeriumid selles ürituses vajalikku operatiivsust. Raske on seletada, miks näiteks värvilise metallurgia ministril sm. Lomakol kulus üle kahe nädala selleks, et oma ettevõtete jaoks alla kirjutada valmis direktiivkirjad ja tüüpkollektiivlepingud. Arusaamatu on samuti, miks NSVL Maitseainete Tööstuse Ministeerium viivitas 12—20 päeva direk-

tiivkirjade ja tüüp-kollektiivlepingute ettevõtteile laialisaatmisega.

Direktiivkirjade ja tüüp-kollektiivlepingute kinnitamisega viivitasid ka mõned teised ministeeriumid: Autotööstuse Ministeerium, Jõelaevanduse Ministeerium, Kalatööstuse Ministeerium, Geoloogia Ministeerium ja Rasketööstuse Ettevõtete Ehitamise Ministeerium. Ilma selleta aga ei saa ju ettevõtteis massilist organiseerimistööd täielikult arendada.

Suurt aeglust on ilmutanud mõned ministeeriumid ja peavalitsused plaanide näitarvude kinnitamisel ettevõtete jaoks 1947. aasta peale. Nende hulka kuuluvad Relvastuse Ministeerium, Elektritööstuse Ministeerium ja Põllutöömasinate Tööstuse Ministeerium.

Vastutustundetult suhtus kollektiivlepingute sõlmimise ettevalmistamisse NSVL Ehitusmaterjalide Tööstuse Ministeerium. See ministeerium saatis tüüp-kollektiivlepingud ja direktiivkirjad ettevõtteile laiali alles mõni päev tagasi. Ehitusmaterjalide Tööstuse Ministeerium peab astuma kõige energilisemaid samme selleks, et tagada kollektiivlepingute sõlmimine kindlaksmääratud tähtaegadel.

Peab ütlema, et neis puudustes on süüdi ka ametiühingute keskkomiteed.

Seoses kollektiivlepingute sõlmimisega on ettevõtteis laialdaselt arenenud ka organisatsiooniline ja poliitiline töö masside hulgas. Töölised, insenerid, tehnikud ja teenistujad tunnevad suurt huvi kollektiivlepingu vastu. Nad näevad selles ürituses uut avaldust partei ja valitsuse väsimatust hoolitsusest meie kodumaa õitsengu eest, töörahva ainelise heaolu edasise tõusu eest.

Tööliskoosolekud toimuvad kõrgel poliitilisel tasemel. Tavaliselt võtab koosolekuist osa 80—90 protsenti töötajaist.

Töölised ja teenistujad arutavad aktiivselt kollektiivlepingute projekte ja esitavad palju väärtuslikke ettepanekuid tootmise parandamise, töö organiseerimise ja kultuurilise ning elutarbelise teenindamise küsimuste alal.

Tööliste ja teenistujate ettepanekud ning parandused kollektiivlepingute projektide kohta on tunnistuseks nende hoolitsusest oma ettevõtte töö parandamise eest, riigi huvide eest.

Tehases „Krasnõi Bogatõr" esitati 372 ettepanekut, neist tootmise ja töökaitse parandamise alal — 188.

Kolomna Kuibõševi-nimelises tehases esitati üle 800 ettepaneku. 410 neist käsitas töö organiseerimise ja töökaitse küsimusi. Lennukitehases, kus käitiskomitee esimeheks on sm. Murašov, esitati 1077 ettepanekut. Üle 600 ettepaneku esitati töö organiseerimise, töötasu, töö normeerimise, töökaitse ja kaadrite ettevalmistamise korraldamise küsimuste kohta. Suur osa neist ettepanekuist viiakse ellu juba kollektiivlepingute kampaania käigus.

Paljudel juhtudel tekkisid kollektiivlepingute projektide koostamisel vaidlused ja lahkarvamised, mis enamikul juhtudel lahendati ettevõtteis endis.

Kuid esines ka niisuguseid juhtumeid, kus lahkarvamised tekkisid täiesti vaieldamatuis küsimusis.

Kombinaadi „Moskvaugol" kaevanduse nr. 28 käitiskomitee esimees sm. Ivanov veenis kolm päeva kaevanduse juhatajat sm. Kisseljovskit vajaduses võtta kollektiivlepingusse kinnitatud plaani-näitarv söe tootmise alal — 430 tonni ööpäevas. Sm. Kisseljovski ei nõustunud jonnakalt selle ööpäevase toodangu plaaniga, nõudes, et kollektiivlepingusse märgitaks ööpäevase toodanguna 360 tonni. Alles pärast kombinaadi „Moskvaugol" juhataja vahelesegamist võeti kaevanduse kollektiivlepingu projekti plaaninäitajad.

Verhne-Issetski metallurgiatehase käitiskomitee esitas administratsioonile täiesti õigustatud nõudmise võtta kollektiivlepingusse kohustus noorte tööliste ärakasutamise kohta, kes on lõpetanud tööstuskooli ja vabrikukooli, vastavalt neile koolis antud kvalifikatsioonile. Direktsioon punnis kaua selle kohustuse kollektiivlepingusse võtmise vastu, seletades, et see seob majandusmeestel käed.

Üksikuis küsimusis on tüüp-kollektiivlepingute koostamisel tekkinud vaidlusi ka ametiühingute keskkomiteede ja ministeeriumide vahel.

Läänerajoonide Söetööstuse Ministeerium vaidles kategooriliselt vastu ametiühingu keskkomitee ettepanekule võtta kollektiivlepingusse administratsiooni kohustus organiseerida tööriietuse regulaarset pesemist ja parandamist ettevõtte kulul. Oli tarvis ÜAÜKN vahelesegamist, et teha lõpp sellele asjatule vaidlusele, millest tekkis viivitus direktiivkirja allakirjutamisel.

Põllutöömasinate Tööstuse Tööliste Ametiühingu Keskkomi-

tee töötajad on real juhtudel, püüdes direktiivkirjade hilinenud laialisaatmisega kaotatud aega tasa teha, üritanud kogu kampaania „mahaleierdamist" 3—4 päevaga.

Nii juhtus Novorossiiski oblasti tehaste rühmas, kuhu oli komandeeritud kollektiivlepingute kampaania juhtimiseks ametiühingu keskkomitee presiidiumi liige.

Pärast ÜAÜKN voliniku sm. Staškovi vahelesegamist lükati neis tehastes kollektiivlepingute allakirjutamine edasi ja lepingute projektid arutati tõsiselt läbi osakondade koosolekuil.

Esineb juhtumeid, kus, selle asemel et suhtuda tõsiselt ja läbimõeldult kollektiivlepingu iga punkti koostamisse, arvestades antud ettevõtte iseärasusi, kantakse lepinguisse mehhaaniliselt üle üksikud punktid tüüp-kollektiivlepingust.

Suur tähtsus on lepingute registreerimisel. See võimaldab parandada vigu ja kõrvaldada punktid, mis on vastuolus kehtivate tööseadustega ega vasta kinnitatud plaani-näitarvudele. See töö on pandud ametiühingute keskkomiteedele ja ministeeriumidele, kes peavad iga kollektiivlepingu enne selle registreerimist hoolikalt läbi vaatama.

Kollektiivlepingute läbivaatamisel teevad ametiühingute keskkomiteed ja ministeeriumid lepinguis sageli vajalikke parandusi. Nii oli Moskva Gorki-nimelise siidivabriku kollektiivlepingusse autojuhtide töötasumäärad võetud 10 protsendi võrra madalamaina kui Moskva linna kohta kinnitatud ja vabrikus tegelikult rakendatud määrad. Lepingu registreerimisel see avastati ja parandati.

Sverdlovi-nimelises siidivabrikus võtsid direktsioon ja käitiskomitee lepingusse tootmisplaani, milles oli ette nähtud toota 730 000 meetrit kangast vähem kui ministeeriumi poolt kinnitatud plaanis. Kui see kollektiivlepingu registreerimisel avastati, siis jätkasid vabriku direktor sm. Oblov ja käitiskomitee esimees sm. Agapov jonnakalt oma väära seisukoha kaitsmist.

Ametiühingu- ja majandusorganisatsioonidel on tarvis õppida kollektiivlepingute sõlmimise eelkokkuvõtteist ja vältida edaspidi varem tehtud vigu ning hooletust. Nende ettevõtete käitiskomiteed ja direktorid, kus kollektiivlepinguid pole veel sõlmitud, on kohustatud kasutama eesrindlike ette-

võtete kogemusi ja astuma samme selleks, et kogu töö kollektiivlepingute sõlmimise alal viidaks lõpule valitsuse poolt määratud tähtaegadel.

Kollektiivlepingute kampaania teostamiseks on jäänud veel vaid mõned päevad. Kollektiivlepinguid on aga seni alla kirjutatud ainult veidi üle 3000 ettevõttes. Meie ei või sellega rahule jääda. Ametiühingu- ja majandusorganisatsioonidel tuleb kõik jõud kokku võtta, et õigel ajal ja edukalt kollektiivlepingute sõlmimine kõigi tööliste ja teenistujate aktiivsel osavõtul lõpule viia.

Kollektiivleping on võimas vahend võitluses plaani täitmise eest

Kollektiivlepingud on ametiühinguile uueks võimsaks vahendiks rahvahulkade organiseerimisel võitlusele 1947. aasta riikliku plaani täitmise ja ületamise eest.

Meie nõukogude ettevõttes on kollektiivleping administratsiooni ja ametiühingu kahepoolseks kohustuseks, mis taotleb ühtset eesmärki: laiendada ja igati edendada sotsialistlikku tootmist, tõsta tööjõudlust ja sel alusel parandada töötajate ainelist heaolu ning kultuurilist taset.

Ametiühingute juhid peavad aru saama, et kollektiivlepingute sõlmimisega kasvavad ka nõuded nende töö vastu. Kollektiivlepingute sõlmimise ajal ja võitluses nende täitmise eest kontrollitakse ametiühingu-organisatsioonide töövõimet, nende juhtide sidet rahvahulkadega ja oskust organiseerida rahvahulki viisaastakuplaani ülesannete edukaks lahendamiseks.

Võitlus lepingu elluviimise eest algab selle allakirjutamise päevast, kuid tuleb silmas pidada, et kollektiivlepingu allakirjutamine on ainult algus. Peaasi on vastastikuste kohustuste täitmise pidev kontrollimine.

Ametiühingu-organisatsioonid ei tohi korrata eelmiste aastate viga, kus kollektiivlepingu täitmist kontrolliti alles aasta lõpul, kui seda või teist viga oli juba hilja parandada.

Kõik kohustused, mis on kollektiivlepingusse võetud — puudutagu see tööliste kohustusi või administratsiooni kohustusi — tuleb ausasti ja tähtajaks täita.

Sotsialistliku ülesehitustöö aastate kogemuste varal Lenini-Stalini partei juhtimisel on meie maa töölisklass veendunud, et sotsialistlik võistlus on sotsialistliku ülesehitustöö parimaks meetodiks. Ametiühingu-organisatsioonide töö masside hulgas peab praegu olema suunatud sotsialistliku võistluse edasiarendamisele. Kollektiivlepingute edukas täitmine loob selleks kõik vajalikud tingimused.

Sotsialistlikku võistlust sõjajärgse viisaastaku teise aasta plaani ennetähtaegse täitmise eest tähistab töölisklassi loova aktiivsuse uus tõus. Moskva jalatsivabriku „Parižskaja Kommuna" brigadiiri-juurdelõikaja Vassili Matrossovi algatus, kes tegi ettepaneku stahhaanovlike töömeetodite rakendamise plaani koostamiseks ja teostamiseks, leidis laialdast vastukaja kogu riigis.

Ehitustöödel, transpordis, mäetööstuses ja teistes tööstusharudes üha kasvab ja laieneb võitlus töö kiirmeetodite rakendamise eest. Selle liikumise algatajate Ivan Pronitškini ja Nigmadžan Minzaripovi brigaadid on viinud Põhja-Uurali boksiidikaevandustes käikude ehitamise kuus 140—150 jooksva meetrini, kusjuures norm on 30 meetrit. Sel liikumisel on erakordselt suur tähtsus kaevanduskäikude ehitamise tööde kiirendamiseks, mis tagavad mäe- ja söetööstuse edasise tõusu.

Võistlus sõjajärgse viisaastaku teise aasta plaani ennetähtaegse täitmise eest haarab meie maa terveid tööstusrajoone. Donbassi kaevurid on astunud võistlusse Siberi kaevuritega. Moskva-lähise kivisöebasseini mäetöölised võistlevad Karaganda kaevuritega. Aserbaidžani naftatöölised võistlevad Baškiiria naftatöölistega, kuibõševlased võistlevad groznõilastega. Oma kirjades seltsimees Stalinile võtsid kaevurid ja naftatöölised endale suured kohustused, mille täitmist jälgib pideva tähelepanuga kogu maa.

Üleliiduline sotsialistlik võistlus Suure Oktoobrirevolutsiooni 30. aastapäeva auks võtab üha laiema ulatuse. Ametiühingu-organisatsioonide kõige esimeseks kohustuseks on juhtida rahvahulkade töövaimustust, tagada võistluse operatiivne juhtimine, aidata kaasa stahhaanovlike kogemuste laiemale vahetamisele ja taotella nende põhjuste kõrvaldamist, mis ei võimalda kõigil töölistel jõuda eesrindlaste tasemele.

Tuleb märkida, et paljudes ettevõtetes osutatakse väga vähe tähelepanu võistluse eesrindlaste kogemuste laiemale levitamisele. Palju on näiteks räägitud Magnitogorski metallurgiakombinaadi kuulsa terasesulataja Muhhamed Zinurovi saavutustest, kes sulatas möödunud aastal üle plaani 4688 tonni terast, hoides kokku 556,7 tonni kütteainet, ja suurendas ahju võlvi vastupidavust. Kuid Magnitogorski tubli terasesulataja töömeetodeid pole ametiühingu- ja majandusorganisatsioonide poolt seni üksikasjaliselt uuritud ega neid laiemalt meie maa teistes ettevõtetes levitatud.

Äärmiselt suur tähtsus on tootmisnõupidamistel kui ühel paremal vormil laiade töölishulkade tõmbamiseks võitlusse tööaja kadude vastu ja nende põhjuste kõrvaldamise eest, mis kutsuvad esile tööseisakuid, praaki ja töönormide mittetäitmist. Tootmisnõupidamiste osatähtus kasvab veelgi seoses kollektiivlepingute sõlmimisega.

Ent paljudes ettevõtetes ei omistata tootmisnõupidamistele vajalikku tähtsust. Tootmisnõupidamisi korraldatakse juhuslikult, ilma tootmistöös esinevate puuduste laiema arutamise ja terava kriitikata. Palju väärtuslikke ettepanekuid jääb ellu viimata. On aga ka selliseid ettevõtteid, kus tootmisnõupidamisi üldse ei korraldata.

Ametiühingu-organisatsioonid kannavad täit vastutust tootmisnõupidamiste töö eest ja on kohustatud tagama brigaadide, jaoskondade, vahetuste ja osakondade tootmisnõupidamiste ning samaliigiliste kutsealade tööliste nõupidamiste korrapärast kokkukutsumist, kasutades neid nõupidamisi kui üht kollektiivlepingute täitmise kontrollimise vormi.

Kollektiivlepingud sisaldavad kohustusi ratsionaliseerimise ja leiunduse arendamise kohta. Võib tuua palju näiteid, kuidas tänu leidurite ja ratsionaliseerijate ettepanekute kasutamisele võtmisele kasvab tööviljakus, paraneb tehnoloogia, kergeneb töö ja säästetakse kütteaineid ning materjale. Kuid tulemused oleksid märksa suuremad, kui ametiühingu-organisatsioonid ja majandusmehed tegeleksid selle küsimusega tõsisemalt ja kasutaksid ulatuslikumalt leidurite ning ratsionaliseerijate loovat initsiatiivi. Meil esineb üsna palju juhtumeid, kus käitiskomiteed ei reageeri formaalsele, bürokraatlikule suhtumisele väärtuslikesse ettepanekuisse.

Real juhtudel hoitakse esitatud ettepanekuid kaua kalevi all ja need ei leia rakendamist.

Ametiühingud peavad tootmisnovaatoreid igati toetama ja otsustavalt võitma loiduse ning venitamise leiunduse arendamise teel.

Kollektiivlepingud peavad kaasa aitama töö normeerimise tunduvale parandamisele. Reas ministeeriumides ja paljudes ettevõtetes on see täiesti hooletusse jäetud. Ettevõtteis domineerivad siiamaani kogemuslik-statistilised normid. Nii moodustavad Ehitus- ja Teede-masinatööstuse Ministeeriumi tehastes tehnilised normid ainult 10,5 protsenti normide üldarvust. Laevaehitustööstuse Ministeeriumi käitistes — 10 protsenti. Gorki Molotovi-nimelises autotehases moodustavad tehnilised normid 18,8 protsenti. Harkovi tehases „Serp i Molot" („Sirp ja Vasar") ja Vladimirski traktoritehases rakendatakse ainult kogemuslik-statistilisi norme.

Kuid needki tehnilised normid, mis praegu kehtivad, on paljudel juhtudel vananenud ja pidurdavad tööviljakuse tõusu. Moskva tehase „Serp i Molot" („Sirp ja Vasar") vormi- ja valuosakonnas moodustas 1946. aasta plaani täitmine 86 protsenti, töönormide täitmine aga 151,6 protsenti. Puuvillavabrikuis kehtivad normid on 35—45 protsendi võrra madalamad plaanis ettenähtud masinate jõudlusest. See on põhjuseks, et töönormide suure ületamise juures ei täideta tootmisülesandeid.

1947. aastal on ette nähtud suurendada tehniliste normide erikaalu Raskemasinatööstuse Ministeeriumi ettevõtteis 22-lt protsendilt kuni 34 protsendini; Tööpingitööstuse Ministeeriumi ettevõtteis 10-lt protsendilt kuni 30 protsendini; Autotööstuse Ministeeriumi ettevõtteis 24-lt protsendilt kuni 36 protsendini; Lennukitööstuse Ministeeriumi ettevõtteis 27-lt protsendilt kuni 50 protsendini. Need ülesanded tuleb igal juhul täita.

Ametiühingu-organisatsioonid peavad aktiivselt osa võtma töönormide revideerimisest, mis valitsuse otsusel paljudes tööstusharudes lähimal ajal läbi viiakse. Uued töönormid peavad stimuleerima tööviljakuse tõusu ja õhutama pidevalt töö parandamisele, uusima tehnoloogia rakendamisele ja töö organiseerimise parandamisele.

Paljudes ettevõtetes on siiamaani veel suur hulk töölisi,

kes töönorme ei täida. See seletub suurel määral nende puuduliku kvalifikatsiooniga. Seepärast võetakse kollektiivlepinguisse konkreetsed abinõud tööliste väljaõppe alal.

Tõsiseks puuduseks, mis ei võimalda töölistel töönorme täita ja ületada ning tööviljakust tõsta, on tööaja kaod suurte tööseisakute tõttu. Lõsva tehases moodustasid martäänahjude seisakud 1946. aastal 39,8 protsenti, Novo-Tagili tehases 41,2 protsenti. 70 kontrollimise andmeil, mis viidi läbi kombinaadi „Kuzbassugol" trusti „Stalinugol" mitmesugustes kaevandustes, tehti kindlaks, et kaevurite tööseisak moodustab 39 protsenti tööpäevast. Voskressenski keemiakombinaadis kasutavad räha põletamise ahjude juures töötavad töölised ainult 45,7 protsenti oma tööajast produktiivselt.

Kollektiivlepingutega ettenähtud organisatsioonilis-tehnilised üritused peavad kaasa aitama tootmises esinevate tõsiste puuduste kiireimale kõrvaldamisele.

Kollektiivlepingud peavad tagama, et töötasu maksmine toimuks kõrvalekaldumatult sotsialistliku põhimõtte järgi, s. t. vastavalt tehtud töö hulgale ja kvaliteedile.

Ülearune on tõestada, et õigesti korraldatud töötasu maksmine on võimsaks stiimuliks tööviljakuse tõstmisel. Sellele vaatamata pole seni paljudes ettevõtetes veel kadunud võrdsustamine töötasus. Tehases „Krasnõi Proletari" on mehhaanikatöökoja nr. 1 madalamate järkude töölistel keskmine töötasu 846 rubla kuus, mehhaanikatöökoja nr. 2 mitmel kutsealal töötavatel töölistel aga 699 rubla kuus.

Selleks, et kaotada töötasus võrdsustamine, on tarvis organiseerida tööde õiget tarifikatsiooni. Kollektiivlepinguis on ette nähtud, et sedamööda, kuidas tõuseb tööliste kvalifikatsioon, kohustub administratsioon paigutama nad õigeaegselt enam kvalifitseeritud töödele, tõstes tariifijärke pärast katse sooritamist tööliste poolt.

Ametiühingu-organisatsioonid peavad taotlema tööliste maksimaalset tükitöötasule üleviimist. Seni saab paljudes tööstusharudes tunduv osa töölisi töötasu ajatöö alusel, mis pidurdab ilmselt tööviljakuse ja järelikult ka töötasu tõusu. Iževski tehases „Stroimašina" saab ajatöötasu 70 protsenti töölisi; Moskva tehases „Kompressor" saavad ajatöötasu 56 protsenti töölisi; Pensa tekstiilmasinatehases 60 protsenti.

On tarvis pöörata tõsist tähelepanu progressiivse tükitöötasu õigele kasutamisele. Samas tehases „Krasnõi Proletari" rakendatakse tehniliste normide puudumisel laialdaselt progressiivset tükitöötasu (kuni 40 protsendini kõigist tükitöödest), samal ajal aga teises Ordžonikidze-nimelises tööpingitehases, kus 44 protsendi ulatuses on tehnilisi norme, progressiivset tükitöötasu ei rakendata.

Me oleme kohustatud võtma tarvitusele kõik abinõud selleks, et mitte lasta teha vigu tööliste töötasu arvestamises ja töötasu õigeaegses väljamaksmises. See on üks ametiühingute tõsiseid ja alalisi ülesandeid.

Vajalikuks tingimuseks tööviljakuse tõstmisel on töödistsipliini edasine tugevdamine ja töölistes ning teenistujais kõrge vastutustunde kasvatamine neile usaldatud töö eest.

Käitiskomiteed peavad aktiivselt osa võtma ürituste läbiviimisest kaheksatunnise tööpäeva täielikuks ärakasutamiseks, tööle ilmumise ja töölt lahkumise täpseks arvestamiseks ja käitise sisekorra määrustest kinnipidamiseks.

Töödistsipliin on meie ettevõtteis kahtlemata kõvenenud. Ent leidub ka veel kohusetundetuid töötajaid, kes püüavad anda töölisriigile vähem, endale aga ahnitseda rohkem, kahjustades sellega meie majandust.

Seepärast tuleb ametiühingu-organisatsioonidel tõsta oma kasvatustöö taset ja seda osavasti ühendada teiste ühiskondliku mõjutamise vahenditega töödistsipliini rikkujate vastu.

Eeskujulikult korraldada töökaitset ettevõtteis

Kollektiivlepingud annavad ametiühingu-organisatsioonidele laialdased võimalused töökaitse ja ohutustehnika põhjalikuks parandamiseks. Need võimalused tuleb ära kasutada selleks, et tagada haigestumiste ja traumatismi vähenemist.

Kollektiivlepingute arutamisel on töölised teravalt arvustanud administratsiooni ja ametiühingute töötajaid hooletu suhtumise pärast töökaitse ja ohutustehnika küsimustesse.

Võib tuua üsna palju näiteid majandusjuhtide hoolimatust suhtumisest töökaitsesse, ohutustehnikasse ja tööstustervishoidu. Eriti suured puudused esinevad majandus- ja ametiühingu-organisatsioonide töös töökaitse ja ohutustehnika

alal söetööstuses, raudteetranspordis, ehitustöödel ja masinaehituse ning naftatööstuse ettevõtteis.

Vaatamata sellele, et meie seadused keelavad töölise tööpingi ja masina juurde saatmist ilma eelneva instrueerimiseta töökohal, rikutakse seda vankumatut seadust sageli jämedalt, ja palju traumatismi juhtumeid esineb just seetõttu, et töölisi pole küllaldaselt tutvustatud ohutute töömeetoditega.

Üks kolmandik kõigist õnnetusjuhtumeist relvastustööstuse tehases, kus direktoriks on sm. Guljants, toimus ainult seetõttu, et töölisi vajalikul viisil ei instrueeritud. 40 protsenti traumatismi juhtumeid Mäe-Keemiatööstuse Peavalitsuse ettevõtteis on tekkinud küllaldase instruktaaži puudumise tõttu.

Töötingimuste tervendamiseks ettevõtteis on vaja korrastada ventilatsiooniseadmed. Kuid paljud majandus- ja ametiühingu-organisatsioonid hoolitsevad halvasti parema ventilatsiooni korraldamise eest. On vabrikuid ja tehaseid heade ventilatsiooniseadmetega, kuid sageli nad seisavad tegevuseta, sest administratsioon ei hoolitse nende õigeaegse remondi eest.

Üsna palju traumatismi juhtumeid esineb kunstliku ja loomuliku valgustuse puudulikkuse tõttu.

Üsna sageli esineb juhtumeid, kus uued ja taastatud ettevõtted antakse ekspluatatsiooni suurte puudustega ohutustehnika ja tööstustervishoiu suhtes. Suur naftatööstuse tehas, kus direktoriks on sm. Ossadtšenko, anti ekspluatatsiooni ilma veevärgita, kanalisatsioonita, pesemis- ja rõivastumisruumideta. See näitab, et Idarajoonide Naftatööstuse Tööliste Ametiühingu Keskkomitee ei teosta vajalikku tehnilist järelevalvet.

Idarajoonide Naftatööstuse Tööliste Ametiühingu Keskkomitee ja Idarajoonide Naftatööstuse Ministeerium pole täitnud ÜAÜKN XIV pleenumi otsust, mis kohustas mitte andma ekspluatatsiooni ettevõtteid, kus pole lõpule viidud tööd ohutustehnika, tööstustervishoiu ja elutarbeliste ruumide alal.

Kõik ametiühingu-organisatsioonid peavad täielikult ära kasutama neile riigi poolt antud õigused kontrolli alal töökaitseseaduste täitmise üle, otsustavalt taotlema administratsioonilt nende kokkulepete kõrvalekaldumatut täitmist töö-

kaitse alal, mis on juurde lisatud kollektiivlepinguile, ja tingimatut kinnipidamist ohutustehnika ning tööstustervishoiu määrustest.

1947. aastal on valitsus assigneerinud töökaitsele ja ohutustehnikale üle 800 miljoni rubla. Ametiühingu- ja majandusorganite kohustuseks on need suured rahasummad otstarbekalt ära kasutada ja saavutada juba 1947. aastal tootmistingimuste tunduvat paranemist.

Taotlegem tööliste ja teenistujate kultuurilise ning elutarbelise teenindamise edasist parandamist

Kollektiivleping suurendab majandusorganite ja ametiühingute vastutust tööliste ja teenistujate teenindamise parandamise ning kõigi võimaluste täieliku ärakasutamise eest töörahva ainelise ja kultuurilise heaolu edasiseks tõstmiseks.

Selleks otstarbeks suurendab valitsus aastast aastasse assigneeringuid. Riiklikud kulutused elamuehitusele, sotsiaalkindlustusele, haridusele, tervishoiule, kehakultuurile, kaadrite ettevalmistamisele, sotsiaalhooldusele ja emade abistamisele ulatusid 1946. a. 88 miljardi 300 milj. rublani, aga 1947. a. kasvavad need assigneeringud 122 miljardi 800 miljoni rublani. Ülesanne seisab selles, et riigi poolt antavate rahasummade kasutamine toimuks suurima efektiivsusega.

Meie maa töölisklass on eluliselt huvitatud sellest, et elamuehituse plaan, mis 1946. aastaga võrreldes on kahekordistatud, saaks tingimata täidetud. Seda nõuavad rahvamajanduse huvid, see on tarvilik tööliste ja teenistujate elutingimuste parandamiseks.

Peame arvesse võtma möödunud aasta õppetunde, kus elamuehituse plaan jäi täitmata. Eriti jäid 1946. aastal elamuehituse plaani täitmisega maha ehitusministeeriumid. Nii ei täitnud Rasketööstuse Ettevõtete Ehitamise Ministeerium 1946. aastal elamuehituse plaani metallurgiatööliste jaoks, samuti ei täitnud ta 1947. a. 1. kvartaali plaani.

Vajalik hool elamute ehitamise alal puudub ka Kütteainete Tööstuse Ettevõtete Ehitamise Ministeeriumil. Vaatamata sellele, et ministeeriumil oli 1947. a. alguseks suur hulk

lõpuniehitamata maju pindalaga 710 000 ruutmeetrit, on 1. kvartaali plaan siiski täitmata. Ministritel sm. Judinil ja sm. Zademidkol on aeg oma ehitusorganisatsioonide tööd otsustavalt parandada ja tingimata tagada elamuehituse riikliku plaani täitmine 1947. aastal.

Ehitustööliste ametiühingute keskkomiteed mobiliseerivad halvasti töölisi elamute ehitamise plaani täitmisele.

Praktika näitab, et seal, kus ametiühingute keskkomiteed ja käitiskomiteed pidevalt jälgivad elamute ehitamise käiku, saavutatakse häid tulemusi. Näitena võib tuua Transpordimasinatööstuse Tööliste Ametiühingu Keskkomiteed. Paljud selle ametiühingu käitiskomiteed on sisse seadnud kontrolli iga ehitusobjekti üle. Selle tagajärjel täideti 1946. aastal elamute ehitamise plaan 123-protsendiliselt.

Üha suuremat tähtsust omandab individuaalelamute ehitamine. 1946. aastal ehitati Donbassi kaevandustes ja teistes Läänerajoonide Söetööstuse Ministeeriumi ettevõtetes 7557 individuaalelamut. See moodustab plaani suhtes 211 protsenti. Magnitogorski metallurgiakombinaadis ehitati 576 individuaalelamut, kusjuures plaanis oli ette nähtud 340. Söe- ja metallitööliste kogemused kõnelevad suurtest võimalustest individuaalelamute ehitamise alal.

Ent meil esineb ka individuaalelamute ehitamise alal puudusi. Reas lennukitööstuse ettevõtteis antakse laene peamiselt neile individuaalehitajaile, kes seisavad ülemusele lähemal. Näiteks pole tehases, kus direktoriks on sm. Vištõnetski, ehitajate hulgas ainustki töölist. Tehases, kus direktoriks on sm. Eskin, on 72 individuaalehitaja hulgas ainult 22 töölist.

Samuti on tarvis pöörata eriti tõsist tähelepanu elumajade remondile. Paljudes ettevõtetes ei kasutata täielikult ära remondiks assigneeritud summasid. Kuid esineb ka sääraseid juhtumeid: rahasummasid on kulutatud ülearugi, remont on aga tehtud puudulikult. Näiteks lennukitehases, kus direktoriks on sm. Okulov, remonditi 78 maja. Näib, nagu oleks tehtud palju, kuid tulemused on kõige viletsamad; pärast „remonti“ lasevad paljudes majades katused vihma läbi, ahjud ajavad suitsu sisse, veetorustikud on kohale panemata.

Selline suhtumine töötajate kommunaal-elutarbelistesse vajadustesse on lubamatu. Kollektiivlepinguisse on märgitud abinõud, mis peavad seda laadi juhtumeid ära hoidma.

Ametiühingu-organisatsioonide ülesanne seisab selles, et organiseerida ühiskondlikku kontrolli kohustuste täitmise üle elamute ehitamise alal, tõmmates sesse üritusse laialdase aktiivi, ja teostada tõhusat kontrolli, taotelles elamute ja elutarbeliste hoonete ehitamise plaani täitmist kollektiivlepingutes kindlaksmääratud tähtaegadel.

Stalinlik hool tööliste ja teenistujate vajaduste eest avaldub ka riikliku sotsiaalkindlustuse eelarve pidevas suurenemises. 1947. aastaks kinnitati see eelarve 14 miljardi 875 miljoni rubla suuruses ja see näeb ette töötajate puhkuse ja ravi organiseerimisel teostatavate ürituste laialdase programmi.

Möödunud aastal taastati ametiühingute poolt ja avati uuesti 145 sanatooriumi 27 411 kohaga ja 103 puhkekodu 14 382 kohaga.

Käesoleval aastal saadavad ametiühingud puhkekodudesse, sanatooriumidesse ja profülaktooriumidesse üle poolteise miljoni töölise, insener-tehnilise töötaja ja teenistuja ehk 360 000 inimese võrra rohkem kui 1946. aastal.

Kuid tuleb tunnistada, et rida sanatooriume ja puhkekodusid pole veel seatud sõjaeelsesse korda. 1947. aasta kollektiivlepinguisse on märgitud ametiühingute kohustused puhkekodude ja sanatooriumide võrgu laiendamise ning nende töö parandamise alal.

Käitiskomiteed on kohustatud ühendama tööd sotsiaalkindlustuse alal tootmise huvidega, ergutama sotsialistliku võistluse eesrindlasi, lakkamatult parandama tööliste ja teenistujate puhkuse ning ravi korraldamist, täpselt täitma kohustusi tuusikute andmisel puhkekodudesse ning sanatooriumidesse ja igati laiendama haigete tööliste ja teenistujate seltsimehelikku abistamist.

*

Töölisvarustuse ja ühiskondliku toitlustamise õigel korraldamisel on esmajärguline tähtsus töötajate ainelise ja elutarbelise teenindamise parandamiseks. Meie ettevõtteil on selleks üsna suured võimalused. Neil on võimsad abimajandid, mis on tööliste ja teenistujate toiduainetega varustamisel tõsiseks lisa-allikaks.

Kollektiivlepingute sõlmimine tõstab majandus- ja ametiühingu-organisatsioonide vastutust tööliste varustamise ja

ühiskondliku toitlustamise parandamise eest. Administratsiooni kohustustes nähakse ette abimajandite toodangu suurendamine ja selle õige ärakasutamine.

Käitiskomiteed peavad töölisvarustamise komisjonide kaasabil igas kuus kontrollima plaani täitmist abimajandite toodangu ja detsentraliseeritud kokkuostu teel varutavate saaduste laekumise ja tarvitamise alal kollektiivlepingus ettenähtud ulatuses.

Raske on ülehinnata tähtsust, mida omab tööliste ja teenistujate toitlustamise parandamisel individuaal- ja kollektiiv-aiapidamine. 1946. a. said töölised ja teenistujad oma aiamaadelt üle 9,5 miljoni tonni kartuleid ja köögivilja, mis oli suureks abiks igale perele. Keskmiselt saadi perekonna kohta pool tonni kartuleid ja köögivilja.

Sõlmitavais kollektiivlepinguis tehakse administratsioonile kohustuseks töölisi ja teenistujaid igati abistada individuaal- ja kollektiiv-aiamaapidamise, samuti ka individuaal-loomapidamise arendamisel.

Põllutöömasinate Tööstuse Ministeeriumi Uhtomski-nimelise tehase kollektiivlepingus on märgitud administratsiooni kohustused kaasabi osutamise kohta töölistele ja teenistujaile maatükkide andmise, maa ülesharimise, seemnete hankimise, aiandusinventariga varustamise, taara remontimise, saagi transportimise ja kartuli ning köögivilja säilitamise organiseerimise alal.

Kamenski Kirovi-nimelise paberivabriku administratsioon kohustus kollektiivlepingu põhjal andma individuaal-loomapidamise arendamiseks 1947. a. vabriku töölistele ja teenistujatele müügi teel 25 vasikat ja 175 põrsast.

Käitiskomiteed on kohustatud parandama ühiskondlikku kontrolli sööklate, kaupluste ja abimajandite töö üle. On tarvis, et ühiskondlike kontrolöride mitmesajatuhandeline armee lülituks aktiivselt kollektiivlepingu täitmise kontrollimise töösse.

Ühiskondlikud kontrolörid peavad halastamatult võitlema toidu- ja tööstuskaupade varastajate vastu ja neid otsustavalt paljastama, kes soosivad kaubandusvõrku sissepugenud kelme ja pettureid.

Tõstkem kultuuritöö taset

Kollektiivlepingute arutamisel arvustavad töölised õigusega klubide, punanurkade, parkide ja aedade ning lasteasutuste tegevust ja esitavad kollektiivlepingute projektidesse olulisi täiendusi.

See on ka täiesti arusaadav: nõukogude inimeste kultuurilised vajadused on suuresti kasvanud. Töölised, töötades tootmisprotsessis ausameelselt, stahhaanovlikult, püüavad poliitiliselt täieneda, tõsta oma üldharidust ja täiustada oma tehnilisi teadmisi.

Sm. A. A. Ždanov viitas kõnes Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 29. aastapäeva puhul, et „Suure ehitustöö ülesanded ja meie maa rahvamajanduse taastamise ning edasiarendamise plaanide täitmine nõuavad kasvatus- ja kultuuritöö kõrget ideelist taset ja laialdast ulatust... Sotsialistlik teadvus kiirendab nõukogude ühiskonna edasiliikumist, suurendab tema jõu ja võimsuse allikaid. Seepärast moodustab rahva poliitilise ja kultuurilise taseme pidev tõus nõukogude korra elulise vajaduse."

Ametiühingu-organisatsioonide peamine ülesanne seisab praegu selles, et tööliste ja teenistujate hulgas tehtav kultuuritöö oleks sisukas, poliitiliselt suunatud ja hõlmaks kõige laiemaid töötajate hulki.

Poliitiline haridus, viisaastakuplaani propageerimine ja loodusteaduslik propaganda peab etendama palju suuremat osa meie kultuuriasutuste tegevuses kui seni.

Praegu, kus üha laiemalt areneb tööliste-ratsionaliseerijate ja leiutajate loov initsiatiiv, peavad ametiühingud oma klubide, punanurkade, raamatukogude, ajakirjanduse ja raadio kaudu arendama tehniliste teadmiste propageerimist masside hulgas, levitama eesrindlikke töömeetodeid. Tehniliste kabinettide loomine, loengute, konsultatsioonide, näituste korraldamine, kirjanduse levitamine — kõiki neid tööliste tehniliste teadmiste tõstmise vahendeid tuleb ettevõtteis laialdaselt rakendada, organiseerides ühtlasi tööliste tehnilist väljaõpet mitmesugustel kursustel.

Enamiku ettevõtete kollektiivlepinguisse on võetud administratsiooni ja ametiühingu-organite kohustused klubide, kultuurihoonete, raadiosõlmede, lasteasutuste remontimise

ja heakorra ning uute kultuuriasutuste ehitamise alal. Nüüd on tarvis need ellu viia. Sellele peab kahtlemata kaasa aitama kollektiivlepingute täitmise süstemaatiline kontrollimine.

Käitiskomiteed peavad valvama selle järele, kuidas toimub kultuuriasutuste ehitamis- ja remontimistööde eelarvete koostamine, kas see on materjalide ja tööjõuga kindlustatud.

Ametiühingu-organisatsioonid on teinud juba üsna suure töö oma kultuuriasutuste korrastamise alal. Kuid tuleb teha veel rohkem.

Suur osa meie klubidest, raamatukogudest, kultuuri- ja puhkeparkidest on jäetud hooletusse. Nii on näiteks põllutöömasinate tööstuse tööliste ametiühingu 47 klubist seni 18 veel remontimata ja korrastamata.

Põllutöömasinate Tööstuse Ministeerium ei keeldu assigneerimast rahasummasid klubide remontimiseks, kuid samal ajal ei anna ta vajalikke ehitusmaterjale, mistõttu klubisid ei remondita. Parem pole olukord ka keemiatööstuse tööliste ametiühingus. Bereznikovi kultuuripaleed remonditakse 1946. aasta maist alates, kuid lõppu pole seni veel näha.

Käesoleval aastal tuleb ametiühingu-organisatsioonidel teha palju jõupingutusi, et paremini organiseerida laste kultuurilist puhkust ja nende tervise kosutamist.

Käesoleva aasta suvel peavad ametiühingu-organisatsioonid saatma puhkusele 2 miljonit last. Selleks on ainuüksi riikliku sotsiaalkindlustuse eelarve järgi määratud 650 miljonit rubla. Tuleb ette valmistada ruumid pioneerilaagrite jaoks, leida võimalused nende laiendamiseks ja asuda uute laagrite ehitamisele. Kollektiivlepinguisse on võetud majandus- ja ametiühingu-organisatsioonide konkreetsed kohustused selle programmi realiseerimiseks. Nii näiteks kohustus Balahnini paberikombinaadi administratsioon kollektiivlepingu põhjal 15. maiks 1947. a. remontima pioneerilaagri 200 lapse jaoks vahetuse kohta ja 1948. a. suvehooajaks ehitama uue pioneerilaagri 450 lapse jaoks vahetuse kohta.

Kõigi kollektiivlepingus kultuuri alal ettenähtud ürituste täitmine aitab ametiühingu-organisatsioonidel kindlustada uut tõusu kultuuri- ja kasvatustöös tööliste ja teenistujate hulgas, nagu seda nõuavad ÜK(b)P KK otsused ideoloogilise töö kohta.

*

Niisugused on ametiühingu-organisatsioonide ülesanded võitluses kollektiivlepingute täitmise eest.

Kollektiivleping, mis haarab kõiki ettevõtte tootmiselu külgi ja tööliste ning teenistujate töö ja eluolu küsimusi, peab saama tegelikult kogu ametiühingutöö põhialuseks ettevõttes.

Käitiskomiteedel tuleb kollektiivlepingute populariseerimiseks ära kasutada kõik massitöö vormid ja vahendid — vestlused, kõned, raadio, käitiste ajalehed ja näitlik agitatsioon.

Erilist tähelepanu tuleb pöörata kollektiivlepingu tähtsuse ja sisu selgitamisele uute tööliste ja teenistujate hulgas.

Kollektiivlepingu kohustuste edukas täitmine nõuab kogu ametiühingutöö edasist parandamist ettevõtteis ning osakonnakomiteede ja ametiühingu rühmaorganisaatorite juhtimise kõvendamist.

Tuleb organisatsiooniliselt tugevdada käitiskomiteede komisjone ja tõsta nende vastutust kollektiivlepingute kohustuste täitmise eest.

Käitiskomiteed peavad igas kvartaalis läbi viima kollektiivlepingute täitmise massilise kontrolli. Esimene kontroll on otstarbekohane läbi viia pärast 2. kvartaali lõppu, 1947. aasta juulis.

Kollektiivlepingute täitmise kontrolli peavad teostama käitiskomitee komisjonid koos aktiiviga ja administratsiooni esindajate kohuslikul osavõtul.

Kollektiivlepingute kontrolli tulemused tuleb läbi arutada komisjonides ja käitiskomiteedes, esitada tehase tööliste ning teenistujate üldkoosolekuile või konverentsidele läbiarutamiseks ja laialdaselt valgustada käitiste ajalehtedes.

Ametiühingu-organisatsioonid on kohustatud muutma kollektiivlepingute elluviimise massilise kontrolli ettevõtete kollektiivide poolt tootmisplaanide täitmise ja tööliste ning teenistujate aineliste ning elutarbeliste tingimuste parandamise alal tehtud töö tõeliseks ülevaatuseks.

Kollektiivlepingute sõlmimise kampaania on praegu täies hoos. Ametiühingute keskkomiteed ja ministeeriumid on kohustatud selle kampaania määratud tähtajaks lõpule viima. On tarvis jaotada jõud nii, et operatiivselt osutada vajalikku abi ettevõtteile ja likvideerida kampaania läbiviimisel ilm-

nevad puudused. Tuleb luua elav side kohtadega, et teada, kus midagi ja mis nimelt toimub.

Kesk- ja oblastikomiteed peavad parandama käitiskomiteede pidevat juhtimist ja osutama neile abi kollektiivlepingute täitmisel. On tarvis süstemaatiliselt ära kuulata ettevõtete ja käitiskomiteede administratsiooni aruandeid kollektiivlepingute täitmise käigu kohta.

*

Seltsimehed!

Oleme veendunud, et ametiühingu-organisatsioonid koos majandusmeestega viivad kollektiivlepingute sõlmimise edukalt läbi ja kasutavad kollektiivlepingu tegelikult ära kui võimsa vahendi rahvahulkade organiseerimiseks võitlusele sõjajärgse stalinliku viisaastaku teise aasta plaani eduka täitmise ja ületamise eest.

Nõukogude ametiühingud Lenini ja Stalini partei targal juhtimisel tulevad auga toime neile pandud ülesannetega rahvahulkade organiseerimisel sõjajärgse stalinliku viisaastaku edukaks täitmiseks.

AMETIÜHINGUTE OBLASTI-, KRAI-, VABARIIKLIKE, RAUDTEEKONNA-, BASSEINI- JA KESKKOMITEEDE ARUANDLUS-VALIMISKOOSOLEKUTE LÄBIVIIMISEST

ÜAÜKN sekretäri sm. L. N. Solovjovi kõne ÜAÜKN XVI pleenumil

Nõukogude inimesed võtsid sõjajärgse stalinliku viisaastaku vastu kui võitlusprogrammi, mis vastab sotsialistliku riigi ja kogu rahva elulistele huvidele. Meie maa töörahvas saavutas möödunud aastal tõsist edu ja arendab käesoleval aastal uue jõuga võitlust 1947. a. riikliku plaani ennetähtaegse täitmise eest.

Selles plaanis on tähtis koht põllumajandusei. ÜK(b)P KK veebruaripleenum seadis nõukogude rahvale edasilükkamatu ülesande: „kindlustada niisugune põllumajanduse tõus, mis võimaldaks lühima ajaga luua toiduainete külluse meie elanikkonna jaoks, toorainete külluse kergetööstuse jaoks ja vajalike riiklike toidu- ning toorainete reservide kogumise".

Töölisklass, kolhoositalurahvas ja nõukogude haritlaskond töötab ennastsalgavalt bolševike partei ja Nõukogude valitsuse poolt meie kodumaale antud ülesannete täitmisel. Töörahva poliitiline ja tootmisaktiivsus on tõusnud enneolematule kõrgusele.

Käesoleva aasta esimeses kvartaalis on saavutatud uut tõsist edu. Tsiviiltoodangu tase on suurenenud möödunud aasta esimese kvartaaliga võrreldes 20 protsendi võrra. Tööstuses, transpordis ja ehitustöös rakendatakse laialdaselt eesrindlikke töömeetodeid.

Leningradi töötajate algatusel on kogu maal arenenud sotsialistlik võistlus viisaastaku teise aasta plaani ennetähtaegse täitmise eest Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni kolmekümnendaks aastapäevaks.

Liidu- ja autonoomsete vabariikide ülemnõukogude valimiste päevil ilmutasid nõukogude inimesed kõrget teadlikkust ja piiritut ustavust sotsialistlikule kodumaale ning demonstreerisid veel kord oma tihedat sidet suure bolševike partei ja töörahva armastatud juhi seltsimees Staliniga. *(Kiiduavaldused.)*

Suuri ülesandeid meie maa majanduslikus ja kultuurilises ülesehitustöös tuleb täita ametiühinguil, mis ühendavad miljoneid töölisi, teenistujaid ja insener-tehnilisi töötajaid. Kõigil sotsialistliku ülesehitustöö etappidel on nõukogude ametiühingud esinenud partei lähimate abilistena. Suure Isamaasõja aastail tegid nõukogude ametiühingud, allutades kogu oma tegevuse rinde huvidele, võidu saavutamisele saksa fašistlike anastajate ja jaapani imperialistide üle, intensiivset kasvatus- ja organiseerimistööd masside hulgas. Praegu on nõukogude ametiühingute tähtsaimaks ülesandeks tööliste ja teenistujate mobiliseerimine meie maa rahvamajanduse taastamise ja arendamise viisaastakuplaani täitmisele ning ületamisele.

Üheks tähtsamaks ürituseks, mis taotleb tootmisplaanide täitmise ja ettevõtete tööliste ning teenistujate kultuurilise ja elutarbelise teenindamise parandamise kindlustamist, on kollektiivlepingud. Need aitavad tööliste ja teenistujate laialdasi hulki kaasa tõmmata aktiivsele osavõtule ettevõtete tootmiselust, saavutada sotsialistliku võistluse edasist tõusu ja arendada masside loovat initsiatiivi.

Ametiühingud peavad juhtima tööliste ja teenistujate aktiivsust, arendama laialdaselt organiseerimis- ja kasvatustööd ja igati tugevdama sidet massidega, pidades meeles seda, et side massidega on „kõige tähtsam, kõige peamisem tingimus ametiühingute igasuguse tegevuse eduks“ (L e n i n).

Organisatsioonilise töö parandamine on tähtsaim ülesanne

Kogu ametiühingute tegevuse edasiseks tõusuks on tarvis otsustavalt parandada organisatsioonilist tööd, kindlustada korrapärast aruandlust ja valitavust ning järjekindlalt teostada ametiühingulist demokraatiat.

ÜAÜKN presiidiumi otsusel viidi 1946. aastal läbi käitiskomiteede aruandlus-valimiskoosolekud kõigis ettevõtteis ja asutustes, kus nende volitused olid aegunud. Paljud ametiühingud viisid läbi ka oblastikonverentsid.

Töölised ja teenistujad võtsid aruandlus-valimiskoosolekuist aktiivselt osa. Seda tõendavad rea ametiühingute keskkomiteede andmed. Elektritööstuse ettevõtteis võttis koosolekuist osa 97 protsenti töölisist ja teenistujaist, masina- ja aparaaditööstuse ettevõtteis — ligi 90 protsenti töölisist ja teenistujaist jne.

Aruannete läbiarutamisel arvustasid koosolekuist osavõtjad teravalt puudusi paljude ametiühingu- ja majandusorganisatsioonide töös. Tootmise alal esitati väärtuslikke ettepanekuid ja kavastati, kuidas parandada töörahva kultuurilist ning elutarbelist teenindamist.

Valimiste tagajärjel uuenes tunduvalt ametiühingu-organite koosseis. Valiti parimad inimesed — sotsialistliku tootmise eesrindlased. Nende seas on palju Isamaasõjast osavõtnuid, naisi, noori, insener-tehnilisi töötajaid. Üha kasvavad ametiühingu aktiivi read.

On korraldatud ka osakonnakomiteede ja ametiühingu rühmaorganisaatorite aruandekoosolekuid ning valimisi.

Kõik see aitas kahtlemata suuresti kõvendada ametiühingulist demokraatiat.

Nüüd on tarvis läbi viia enamiku ametiühingute oblasti-, krai-, vabariiklike, raudteekonna- ja basseinikomiteede aruandlus-valimiskoosolekud. See on tähtis poliitiline üritus. See tuleb läbi viia kõrgel ideelis-poliitilisel tasemel, Nõukogude riigi võimsuse edasise tugevdamise, 1947. aasta rahvamajandusplaani ennetähtaegse täitmise ja töörahva elutaseme tõstmise eest peetava võitluse tähe all.

ÜAÜKN presiidium on läbi vaadanud ametiühingute konverentside ja kongresside läbiviimise korra 1947. aastal. Selle töö edu sõltub nende hoolikast ettevalmistusest ja ametiühingute keskkomiteede õigest juhtimisest. ÜAÜKN soovitas ametiühingute keskkomiteedel oma tööst aru anda suuremate ettevõtete tööliste ja teenistujate koosolekuil, samuti ka üksikuil oblasti- ja kraikonverentsidel.

Ametiühingute oblasti-, krai-, vabariiklikud, raudteekonna-

ja basseinikomiteed peavad samuti aru andma ettevõtete ja asutuste koosolekuil ning üksikuil rajoonikonverentsidel.

Mõnes kohas juba toimuvadki oblastikonverentsid. Tuleb silmas pidada üksikuid vigu ja puudusi, et neid edaspidi mitte korrata. Näiteks pole Metallitööliste Ametiühingu Rostovi Oblastikomitee enne konverentsi kokkukutsumist esinenud aruandega üheski ettevõttes.

Paljudes Dnepri-Düüna basseini ametiühingu-organisatsioonides (Jõetranspordi Tööliste Ametiüh ing) valiti delegaadid konverentsile üldkoosolekuil, kus viibis vähem kui kaks kolmandikku ametiühingu liikmeid.

Niisugused faktid on aset leidnud seetõttu, et ametiühingute keskkomiteed juhtisid siin aruandlus-valimiskoosolekuid halvasti.

Tõsiseid vigu on teinud Kino-Fototöötajate Ametiühingu Keskkomitee. Selle ametiühingu Leningradi, Gorki, Tambovi, Tšuvaši, Udmurdi, Mordva ja Muurmani oblasti komiteed pole enne konverentsi aruandeid esitanud ühelgi ametiühingu liikmete koosolekul. Tambovi oblastis valiti konverentsile ainult 26 inimest, konverentsile aga ilmus 21 delegaati. Konverentsil valiti oblastikomiteesse 16 inimest ja revisjonikomisjoni 5 inimest. *(Naer.)*

Konverentsil oli olukord nähtavasti niisugune: kohal viibis 21 delegaati, hääletamisest võttis osa 21 delegaati ja oblastikomitee ning revisjonikomisjoni koosseisu valiti samuti 21 delegaati. *(Naer saalis.)*

Hääl kohapealt: Täielik üksmeel!...

Mõnes ettevõttes toimuvad koosolekud, kus valitakse delegaate ülepeakaela, ilma ettevalmistuseta, paar päeva enne konverentsi avamist. Gorkis esines Linna Polügraafiatööstuse tööliste ja teenistujate koosolekul aruandega sm. Boronina — Polügraafiatööstuse ja Ajakirjanduse Töötajate Ametiühingu Oblastikomitee esimees. Koosolekule ilmus 330 töötajast 180 inimest; ruumid olid ette valmistatud ainult 100 inimesele. Vaidlustel esines sõnavõtuga kaks töölist. Koosoleku lõpuks, mis kestis 1 tund 20 minutit, jäi kohale ainult 67 inimest. Kõik see annab tunnistust oblastikomitee ja ametiühingu-organisatsiooni juhtide ebatõsisest suhtumisest oma kohustustesse.

Rangelt kinni pidada ametiühingulise demokraatia põhimõtteist

Paljude ametiühingute oblastikomiteede ja üksikute keskkomiteede aruanded ei sisalda enesekriitikat, ei oma poliitilist teravust, ei tugine ettevõtete ja ametiühingu-organisatsioonide konkreetseile kogemustele ega kõnele üritustest, mis on vajalikud ametiühingu töö parandamiseks. Niisugune on näiteks Tööpinkide ja Tööriistade Tööstuse Tööliste Ametiühingu Keskkomitee aruanne. Selles ei olnud ametiühingu keskkomitee tegevuse sügavat analüüsi. Suured puudused selle tegevuses aga olid kantud... käitiskomiteede arvele. Seepärast pole imestada, et Ordžonikidze-nimelise tööpingitehase tööliste ja teenistujate konverentsil arvustasid delegaadid teravalt presiidiumi liikme sm. Rjazanova aruannet. Tehases „Stankolit" aga paluti aruandjat selgitada, mis eesmärgil see aruanne konverentsile esitati...

Ei tohi leppida formaalse suhtumisega konverentside ja kongresside delegaatide valimiseks kindlaksmääratud esindusnormist kinnipidamisse. See ei ole tehniline küsimus. Esindusnormist kinnipidamine on vajalik tingimus selleks, et konverentsid ja kongressid oleksid õigusvõimelised ning esindaksid kõiki ametiühingu liikmeid.

Sellest pole aru saanud Moskva-Oka basseinikomitee esimees sm. Krasnoperov. Selle asemel et välja arvutada ja kindlaks määrata, millise ametiühingu liikmete hulga kohta tuleb valida delegaate konverentsile, sm. Krasnoperov hakkas otsima kergemat teed. Ta saatis kõigile käitiskomiteedele ringkirja, milles kohustab valida delegaate basseinikonverentsile normi järgi „üks delegaat kuue auriku kohta ja üks delegaat kolmekümne pukseeritava laeva kohta". Näib olevat nii, et basseinikomitees on arvel mitte inimesed, vaid aurikud ja pukseeritavad laevad... *(Naer.)*

Ametiühingute keskkomiteed peavad parandama konverentside ettevalmistamise ja läbiviimise juhtimist, osutama oblasti-, basseini- ja raudteekonnakomiteedele praktilist abi, võtma osa konverentside tööst ja otsustavalt lõpu tegema igasugustele ametiühingulise demokraatia rikkumistele.

On äärmiselt tähtis, et kongresside ja konverentside ettevalmistamisest võtaksid osa kõik ametiühingu liikmed.

See üritus tuleb läbi viia laialdase ametiühingulise demokraatia alusel. Ametiühingu-organite otseseks kohustuseks on kindlustada, et konverentside ja kongresside delegaatide valimised viiakse läbi kinnise (salajase) hääletamise teel. Konverentsidest ja kongressidest osavõtjaile tuleb anda piiramatu õigus kesk-, oblastikomiteede ja revisjonikomisjonide koosseisu ülesseatavate kandidatuuride mahavõtmiseks ja arvustamiseks.

Kesk- ja oblastikomiteede aruandlus-valimiskoosolekud aitavad meil kahtlemata tunduvalt parandada ametiühingu-organite tööd, kõvendada nende sidet laiade massidega ja edendada kogu ametiühingute tegevust.

On tarvilik, et uued ametiühingu-organid asuksid kohe kongresside ja konverentside otsuste elluviimisele, üldkoosolekute juhendite täitmisele.

Ametiühingu-organisatsioonide ülesanne seisab selles, et igati arendada töö juures tööliste ja teenistujate loovat aktiivsust ja initsiatiivi ning tõsta ametiühingu liikmete ideelis-poliitilist taset. Mida aktiivsem on iga tööline ja teenistuja ettevõtte tootmis- ja ühiskondlikus elus, seda edukam on kogu ametiühingu-organisatsiooni tegevus.

Tuleb pidevalt värvata töölisi ja teenistujaid ametiühingusse

Seoses sellega tekib küsimus organisatsioonilise töö taseme tõstmisest ametiühingu-organeis. Seltsimees Stalin õpetab, et „ettevõtte edu oleneb organisatsioonilisest tööst, võitluse organiseerimisest parteijoone elluviimise eest, inimeste õigest valikust ja juhtivate organite otsuste täitmise kontrollist".

Tähtsat osa meie organisatsioonilises tegevuses etendab tööliste ja teenistujate ametiühingu liikmeiks värbamine. See on suure poliitilise tähtsusega küsimus. Jutt on uute tööliste ja teenistujate värbamisest aktiivsesse tootmis-, ühiskondlikku ja poliitilisse ellu, nende kasvatamisest kommunistliku töösse suhtumise vaimus ja nende ideelise taseme tõstmisest.

Töölised ja teenistujad osutavad suurt huvi ametiühingute töö vastu. Töörahva kõrge aktiivsus ja töötajate hulga lakkamatu kasv on ametiühingute ridade pideva suurenemise

aluseks. 1946. aastal suurenes ametiühingute liikmete arv 2 miljoni 766 tuhande inimese võrra. 84 protsenti tööstuse, transpordi, ehitustöö ja põllumajanduse töölistest ja teenistujatest kuulub ametiühingusse.

Paljudes ettevõtetes tehakse seda tööd süstemaatiliselt. Kuid mitte kõikjal ei osutata sellele tööle pidevat tähelepanu. Seetõttu pole 16 protsenti töölistest ja teenistujatest seni ametiühingusse värvatud. Eriti jäävad maha idarajoonide naftatööstuse tööliste (keskkomitee esimees sm. Bakaldin), lennukitööstuse tööliste (keskkomitee esimees sm. Mitrošin), ida sovhooside tööliste jt. ametiühingud.

Halb on olukord ka mõnes ettevõttes. Võtame näiteks Štšepetilnikovi trammidepoo. Seal oli 1. märtsil 147 töölist, kes polnud värvatud ametiühingu liikmeks. Nende seas on 81 konduktorit ja 25 vagunisaatjat. Käitiskomitee „pole märganud" neid seetõttu, et ametiühingutööd tehakse siin puudulikult. Käitiskomitee pole aasta jooksul kordagi arutanud ametiühingu-organisatsiooni kasvu küsimust, ta ei teadnud, kes nimelt on ametiühingu liikmeks. Selles organisatsioonis pole juba rohkem kui aasta olnud ainustki ametiühingu rühmaorganisaatorite nõupidamist. Mõned ametiühingurühmad on ebaõigesti koostatud. Trammiliini ametiühingu rühmaorganisaator sm. Kožanova (vagunisaatja) teenindab 53 inimest, kusjuures need inimesed töötavad mitmes vahetuses, eri päevadel, ega kohtu üksteisega. Pole imestada, et siin 15 inimest ei ole seni ametiühingusse värvatud.

Üksikud ametiühingu-organisatsioonide juhid püüavad süstemaatilist tööd asendada mitmesuguste konkurssidega „ametiühingu liikmeskonna protsendi tõstmiseks". Üle kolmandiku Tšeljabinski oblasti kaevureist ei kuulu ametiühingusse. Seoses sellega kutsus Idarajoonide Söetööstuse Tööliste Ametiühingu Tšeljabinski Oblastikomitee Sverdlovski oblastikomitee „võistlusele 80 protsendi kaevurite värbamiseks ametiühingu liikmeks ja liikmemaksude sissekasseerimiseks 100 protsendi ulatuses."

Ametiühingu Sverdlovski oblastikomitee võttis vastu selle absurdse väljakutse. Nähtavasti pole nende oblastikomiteede juhid aru saanud ametiühingusse värbamise töö sisust.

Ida Söetööstuse Tööliste Ametiühingu Keskkomitee vaatas selle küsimuse läbi ja tühistas oma otsusega oblastikomi-

teede kahjuliku sepitsuse. Kuid sellest on vähe. Ametiühingu keskkomitee (esimees sm. Filatov) on kohustatud astuma samme puuduste kõrvaldamiseks ametiühingu-organisatsioonide töös Tšeljabinski oblasti kaevandustes.

On tarvis otsustavalt likvideerida väär taktika ametiühingu liikmeks värbamisel igasuguste konkursside abil. Tööd ametiühingu liikmeks värbamise alal tuleb teha mitte kampaaniate korras, vaid süstemaatiliselt, pidevalt. On vaja pöörata rohkem tähelepanu ametiühingurühmadele, neist mõned vähemaks jagada, organiseerida rühmad viivitamatult seal, kus neid seni ei ole, ja tugevdada nende juhtimist, edutades organisaatoreiks parimaid töötajaid.

Korraldada regulaarselt üldkoosolekuid

Ametiühingu-organisatsioonid peavad osutama suuremat tähelepanu tööliste ja teenistujate üldkoosolekuile. Koosolekuil on suur tähtsus ettevõtete majanduslikus tegevuses, masside töö- ja loova aktiivsuse tõstmisel ja nende kasvatamisel. Üsna paljud käitiskomiteed on kogunud sel alal rikkalikke töökogemusi.

Siinjuures tuleb mainida Uurali masinatehase käitiskomiteed (esimees sm. Ljubimov). Viimasel ajal on osakondade koosolekud ja tehase üldkonverentsid Uurali masinatehases arutanud järgmisi teemasid: Lenin ja Stalin tööviljakusest; ettevalmistus kevadkülviks abimajandeis; tööliste varustamine erirõivastusega; polikliiniku töö.

Koosolekute läbiviimise plaan kinnitatakse iga kuu algul käitiskomitee koosolekul ja antakse õigeaegselt kätte osakonnakomiteede esimeestele. Komisjonide abil kontrollib käitiskomitee, kuidas täidetakse üldkoosolekute ja konverentside otsuseid.

Mõned käitiskomiteed alahindavad koosolekute tähtsust, ei tee nendeks ettevalmistusi ega kontrolli vastuvõetud otsuseid. Harkovi tehases „Serp i Molot“ („Sirp ja Vasar“) mehhaanika-monteerimisosakonnas korraldatakse koosolekuid ainult lõunavaheaegadel, ülepeakaela. Need kestavad 15—20 minutit. Töölised ei jõua päevakorda võetud küsimusi arutada. Protokolle ei peeta. See võtab kollektiivilt võimaluse kont-

rollida, kuidas täidetakse vastuvõetud otsuseid ja tööliste ettepanekuid.

Sellised koosolekud on kasutud. Veel enam, töölistel kaob huvi säärastest koosolekutest osavõtmiseks.

Seoses kollektiivlepingute sõlmimisega ja vajadusega nende täitmist igas kvartaalis kontrollida tuleb tähelepanu selle tähtsa ürituse vastu suurendada.

Ametiühingu-organisatsioonid peavad sagedamini korraldama koosolekuid, esitama läbivaatamiseks aruandeid selle kohta, kuidas täidetakse kollektiivlepingute kohustusi, ametiühingu-organite aruandeid ja kultuuritöö ning elutarbelise teenindamise küsimusi. On tarvis kindlustada koosolekuil bolševistliku kriitika ja enesekriitika arendamist puuduste üle ametiühingu- ja majanduslikus töös. Igal koosolekul on ametiühingu-organisatsioonide juhid kohustatud teatama eelmistel koosolekutel vastuvõetud otsuste täitmist.

Oma tööga tuleb õigustada valijate usaldust

Ei tohi leppida sellega, et mõned ametiühingute kesk- ja oblastikomiteede esimehed otsustavad ametiühingu-organisatsioonide töö küsimusi üksi, kutsumata kokku presiidiumide koosolekuid. Pleenumeid korraldatakse harva. Näiteks pole kolme aasta jooksul kokku kutsutud Ehitusmaterjalide Tööstuse Tööliste ja Kohtu- ning Prokuratuuriorganite Töötajate Ametiühingute Rostovi Oblastikomiteede pleenumeid.

Presiidiumi koosolekud viiakse sageli läbi koosseisus, mis pole õigusvõimeline küsimusi otsustama. Nii viibis ühel Kulla ja Plaatina Tootmise Tööliste Ametiühingu Keskkomitee presiidiumi koosolekul, mis toimus käesoleva aasta märtsis, 5 liikmest ainult kaks. Sel koosolekul vaadati läbi 95 küsimust! Vaevalt sai kas või ükski neist küsimustest küllalt põhjalikult ja igakülgselt läbi vaadatud.

Tuleb hoolitseda selle eest, et kõik käitis-, oblasti- ja keskkomiteede liikmed võtaksid osa ametiühingu-organi tööst, et nad võiksid tegelikult õigustada oma valijate usaldust.

On tarvis kindlaks määrata täpsed tähtajad ametiühingu-organite volituste kohta: käitis- ja osakonnakomiteedele ning ametiühingu rühmaorganisaatoreile — üks aasta, oblasti-,

krai-, vabariigi-, raudteekonna-, basseini- ja keskkomiteedele — kaks aastat. Kongresside ja konverentside vaheajal peavad kesk- ja oblastikomiteed ettevõtteis oma tööst aru andma.

Keskkomiteed on kohustatud mitte harvemini kui kaks korda aastas, oblastikomiteed aga igas kvartaalis korraldama pleenumeid, kus tuleb arutada ametiühingu-organisatsioonide aruandeid, tootmisplaanide täitmise ja tööliste ning teenistujate kultuurilise ja elutarbelise teenindamise küsimusi, ära kuulata kesk- ja oblastikomiteede presiidiumide aruandeid ja läbi vaadata finantsplaanid ning aruanded eelarvete täitmise kohta.

Revisjonikomisjonid on kohustatud regulaarselt kontrollima ametiühingu-organite finants- ja majandustegevust, võitlema otsustavalt ametiühingu rahasummade ebaseadusliku kulutamise vastu ja astuma samme finantsdistsipliini rikkumiste vastu.

Aktiiv on ametiühingu-organite tugi

Ametiühinguil on olemas ääretu laialdane aktiiv. Sajad tuhanded ametiühingu liikmed võtavad osa oblasti-, käitis- ja osakonnakomiteede komisjonidest, aitavad teostada massilist ühiskondlikku kontrolli elamuehituse plaanide täitmise, kaupluste ja sööklate töö üle ning kontrollida tööseaduste täitmist. Aktiivile tuginedes on ametiühingu-organeil kõik võimalused iga päevaga oma tööd parandada ja paremini rahuldada töörahva kultuurilisi ning elutarbelisi vajadusi.

Võib tuua palju näiteid komisjonide tublist tööst. Võtame näiteks Rostovi veduriremonditehase käitiskomitee sotsiaalkindlustusnõukogu. Siin on 130 aktivisti, kes töötavad sotsiaalkindlustuse alal. Nõukogu koosolekuil käsitellakse küsimusi raviasutuste, lasteaedade ja -sõimede töö kohta, analüüsitakse haigussageduste arvu ettevõttes ja kavastatakse seoses sellega vajalikke abinõusid, vaadatakse läbi laste tervist kosutavate kampaaniate plaane jne. Paljudel sotsiaalkindlustusdelegaatidel on tehases suur populaarsus.

Samal ajal rida komisjone töötab halvasti. Käitiskomiteed ei anna komisjonide liikmeile konkreetseid ülesandeid, ja kui

annavadki, siis ei kontrolli nende täitmist ega aita alustatud tööd lõpule viia.

Paljude ametiühingute oblastikomiteede töösse ei ole aktiiv küllaldaselt kaasa tõmmatud. Nende juhid eelistavad vahel toetuda ainult tasulisele aparaadile.

On tarvis komisjone tugevdada, tõmmata nende koosseisu töölisi ja teenistujaid, arvestades nende võimeid, soove ja ettevalmistust. Tuleb sagedamini ära kuulata komisjonide aruandeid, neid süstemaatiliselt instrueerida, üldistada ja levitada eesrindlike aktivistide kogemusi.

Ametiühingute kesk- ja oblastikomiteed peavad paremini ettevalmistatud aktiviste ära kasutama väljaspool koosseisu instruktoritena, inspektoritena ja revidentidena.

Kogemuste vahetamiseks ja küsimuste arutamiseks, mis puudutavad kõiki linna ning oblasti ametiühingu-organisatsioone, tuleb läbi viia ametiühingu aktiivi ülelinnalisi nõupidamisi.

Tuleb silmas pidada, et ametiühingute kogu tegevus toimub aktiivi kaudu. Seepärast peab aktiivi valik ja süstemaatiline töö aktiiviga olema ametiühingu-organisatsioonide tähelepanu keskpunktiks.

Tõsta ametiühingu kaadri ideelis-poliitilist taset

Viimasel ajal on ÜK(b)P KK vastu võtnud rea otsuseid, mis taotlevad ideelis-kasvatusliku töö parandamist meie maa töörahva hulgas. Oma kõnes Leningradi parteiaktiivi koosolekul viitas sm. Ždanov sellele, et meie inimesed peavad olema haritud ja ideelised inimesed kõrgete kultuuriliste ja moraalsete nõuete ning maitsetega.

Ametiühingu-organisatsioonid peavad tõstma kultuurilise ja poliitilis-kasvatusliku töö taset, parandama klubide, rahvamajade ning raamatukogude töö sisu ja teostama laialdaselt masside kommunistlikku kasvatust.

Nende ülesannete eduka täitmise otsustavaks tingimuseks on ametiühingu kaadri ideelis-poliitilise taseme ja tööoskuse tõstmine. ÜAÜKN presiidiumi otsusel on loodud Harkovis, Minskis ja Sverdlovskis kaheaastased koolid ametiühingute vabariiklike komiteede, oblasti-, rajooni- ja käitiskomiteede

töötajate ettevalmistamiseks. Leningradi ametiühingulise liikumise kool on reorganiseeritud kolmeaastase õppeajaga kõrgemaks eriõppeasutuseks. Ta valmistab ette kultuuritöö juhtivat kaadrit.

Järgmisel õppeaastal asutab Moskva ametiühingulise liikumise kõrgem kool aspirantuuri teaduslike töötajate ja õpetajate ettevalmistamiseks ametiühingulise liikumise teooria ja praktika alal. Koolis on alustatud õpperaamatute koostamist ametiühingu kaadri jaoks.

Suured kohustused ametiühingu aktiivi väljaõpetamise alal pannakse kesk- ja oblastikomiteedele, kes peavad tunduvalt suurendama kursuste ja seminaride võrku.

Tuleb regulaarselt korraldada loenguid ja ettekandeid abiks ametiühingu aktiivile partei ajaloo, ametiühingulise liikumise ja rahvusvaheliste suhete küsimuste kohta. Selle kõrval peab ametiühingu kaader iseseisvalt töötama oma ideelise taseme tõstmisel.

Tuleb meeles pidada seltsimees Stalini juhendit, mille ta andis oma kõnes partei XVIII kongressil selle kohta, et „mida kõrgem on ükskõik missuguse riigi- või parteitöö ala töötajate poliitiline tase ja marksistlik-leninlik teadlikkus, seda kõrgem ja viljakam on ka töö, seda efektiivsemad on töötulemused, ja, vastupidi, mida madalam on töötajate poliitiline tase ja marksistlik-leninlik teadlikkus, seda tõenäolisemad on äpardused ja nurjumised töös, seda tõenäolisem on töötajate eneste kidunemine ja mandumine väiklasteks tegelinskiteks, seda tõenäolisem on nende degenereerumine".

Äpardused ja nurjumised töös leiavad aset just sääraste ametiühinglaste juures, kes ei hoolitse teadmiste täiendamise ja oma ideelis-poliitilise taseme tõstmise eest. Näitena olgu toodud Idarajoonide Masina-Traktorijaamade ja Põllumajandusosakondade Tööliste ja Teenistujate Ametiühingute Organiseerimisbüroo esimees sm. Žugrin. Üldpoliitiline ettevalmistus on tal väike, kuid ta ei pea tarvilikuks süstemaatiliselt enda kallal töötada ja teadmisi omandada. Sellega nähtavasti seletubki, et ta ei pidanud võimalikuks osa võtta kas või ühest praegu toimuvast aruandlus-valimiskoosolekust või -konverentsist. Sm. Žugrin pole kordagi esinenud poliitilise kõnega, isegi mitte ÜAÜKN XIV ja XV pleenumi otsustest.

On näha, et sm. Žugrinil on nürinenud vastutustunne temale usaldatud töö eest.

Sm. Žugrinil on vaja end tõsiselt pingutada, vastasel korral on tal raske kindlustada nende suurte ülesannete täitmist, mis on pandud ida põllumajanduse ametiühingu-organisatsioonidele.

Suure vastutustundega tuleb suhtuda töötajate valikusse ametiühingute aparaati ja arvestada nende töö- ning poliitilisi omadusi. See aitab meil saavutada ametiühingu-organite töö edasist parandamist.

Suurt abi ametiühingu kaadrile peab osutama ametiühinguline ajakirjandus: ajaleht „Trud" („Töö"), ajakirjad „V Pomoštš FZMK" („Abiks käitiskomiteedele") ja „Professionalnõje Sojuzõ" („Ametiühingud"), samuti ka käitiste ajalehed. Nad peavad süstemaatiliselt näitama ametiühingu-organisatsioonide kogemusi, kritiseerima esinevaid puudusi ja abistama aktiivsemalt ametiühingu kaadri ideelist kasvu.

Rohkem abistada allorganisatsioone

On tarvis peatuda ametiühingu allorganisatsioonide juhtimise tugevdamise küsimusel. Nad vajavad praktilist abi ametiühingu kesk-, oblasti-, krai- ja vabariiklike komiteede poolt.

Tähtsaks vahendiks ametiühingu-organisatsioonide juhtimisel ja abistamisel on nende töö süstemaatiline kontroll. Mitte alati ei kaasne ametiühingu-organisatsioonide kontrollimisega puuduste kõrvaldamine kohtadel. Sageli muutub see pealiskaudseks revideerimiseks ja kujuneb lihtsaks andmete kogumiseks.

Mõnede ametiühingute keskkomiteede esindajate, kes sõidavad välja ametiühingu allorganisatsioonidesse, töö kvaliteedi üle võib otsustada sellise näite järgi. ÜAÜKN presiidium arutas oma koosolekul Meretransporditööliste Ametiühingu Keskkomitee (esimees sm. Ždanov) aruannet ja viitas oma otsuses tema tõsistele puudustele. Tehti kindlaks, et eriti on unarusse jäetud kultuuritöö. Võiks arvata, et see pidi virgutama ametiühingu keskkomiteed oma juhtimist tõsiselt parandama. Ametiühingu-organisatsioonid ja kultuuri-

asutused vajasid abistamist. Ent kuidas näeb välja see abistamine tegelikult.

Bakuusse ja Tallinna saadeti ametiühingu keskkomitee instruktor sm. Andrejev, et aidata allorganisatsioonidel arendada kultuuritööd. Saabunud Bakuust tagasi, teatas sm. Andrejev oma aruandekirjas, kuidas ta jõudis Leningradist Bakuusse ja tagasi, kui kaua aega ta viibis teel, kellega Bakuu organisatsioonide juhtidest vestles ja kui palju kulutas selleks aega. Aruandekirja lõpetas sm. Andrejev järgmise arusaamatu järeldusega:

„Minu väljasõidu eesmärk on saavutatud, sest Bakuu klubi muutis oma töö sisu ja meetodit. Palun väljasõitude korral anda konkreetsemaid ülesandeid, s. o. kontrollida klubi tööd mitte kogu kultuuritöö kompleksis..."

Aruandekirjas komandeeringu kohta Tallinna tunnistas sm. Andrejev avameelsemalt oma tegevusetust. Ta kirjutab: „Seetõttu, et klubi juhatuse nõupidamine laiendatud aktiiviga kaks korda äpardus, ei saanud ma minu poolt puudulikult tehtud organisatsiooniliste sammude tõttu niisugust nõupidamist klubi töö puuduste küsimuse kohta läbi viia."

Nii näeb välja ametiühingu keskkomitee esindaja abistamine.

Suurt kahju toob kogu asjale vajaliku kontrolli puudumine otsuste täitmise üle.

See peab aitama kasvatada kaadrit kõrge nõudlikkuse ja antud ülesande eest bolševistliku vastutuse vaimus, õigeaegselt vigu avastada ja nende parandamist hõlbustada.

Tarvis on järjekindlalt võidelda vastuvõetud otsuste täitmise eest, arendada kriitikat ja enesekriitikat ning taotella sel alusel ametiühingutöö edasist tõusu.

*

Seltsimehed! Konverentside ja kongresside läbiviimine langeb kokku Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni kolmekümnenda aastapäeva ettevalmistustega. Meie maa töörahvas teeb kokkuvõtteid kangelaslikust teest, mis nõukogude rahvas on bolševike partei juhtimisel läbinud.

Pole kahtlust, et konverentsid ja kongressid aitavad ametiühinguil oma tööd parandada ja uue jõuga arendada võitlust sõjajärgse viisaastakuplaani täitmise ja ületamise eest, Lenini-Stalini suure ürituse edasiste edusammude eest.

ÜAÜKN XVI pleenumi määrused

KOLLEKTIIVLEPINGU SÕLMIMISEST TÖÖSTUS-, TRANSPORDI- JA EHITUSETTEVÕTTEIS ADMINISTRATSIOONI JA AMETIÜHINGUTE KÄITISKOMITEEDE VAHEL

ÜAÜKN sekretäri sm. E. J. Sidorenko kõne põhjal

Nõukogude rahvas bolševike partei juhtimisel töötab suure innuga NSVL rahvamajanduse taastamise ja arendamise viisaastakuplaani 1946—1950 täitmisel ja ületamisel.

Vaatamata raskustele, mida on esile kutsunud sõja tagajärjed ja ikaldus põllumajanduses, täideti 1946. aasta plaan tööstuse ja transpordi alal edukalt. 1947. aasta 1. kvartaalitöö kokkuvõtted näitavad uusi edusamme sotsialistlikus majanduses. 1947. a. plaan on rahvamajanduse taastamise ja arendamise ning nõukogude rahva ainelise heaolu tõstmise tempo edasise tugevdamise bolševistlikuks programmiks.

ÜK(b)P KK veebruaripleenum seadis meie maale kõige pakilisemaks, esmajärguliseks ülesandeks — tagada niisugune põllumajanduse tõus, mis võimaldaks lühima ajaga luua toiduainete külluse meie elanikkonna jaoks, toorainete külluse tööstuse jaoks ja vajalike riiklike toidu- ning toorainete reservide kogumise.

Lenini linna eesrindlike ettevõtete algatusel arenenud sotsialistlik võistlus 1947. aasta rahvamajandusliku plaani ennetähtaegse täitmise eest Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 30. aastapäevaks on muutunud üldrahvalikuks. Sotsialistliku võistluse uues tõusus väljendub kujukalt töörahvahulkade püüdlus tagada oma sotsialistliku kodumaa võimsuse edasist kindlustumist.

Suure rahuldusega võtsid töölised, insener-tehnilised töötajad ja teenistujad vastu valitsuse otsuse kollektiivlepingute sõlmimise kohta tööstus-, transpordi- ja ehitusettevõtteis 1947. a. peale, eelmiste aastate eeskujul. Selles ürituses näevad nad uut avaldust partei ja valitsuse väsimatust hoolitsusest meie kodumaa õitsengu ja nõukogude rahva elutaseme tõstmise eest.

Ettevõtete administratsiooni ja käitiskomiteede vahel sõlmitavad kollektiivlepingud on ametiühinguile võimsaks vahendiks rahvahulkade organiseerimisel võitlusele 1947. aasta riikliku plaani täitmise ja ületamise eest. Ühtlasi tõstavad kollektiivlepingud majandus- ja ametiühingu-organisatsioonide vastutust tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate töötingimuste ning ainelise ja elutarbelise olukorra parandamise eest.

Kollektiivlepingute sõlmimisega kaasneb ettevõtteis tootmis-massitöös uus tõus. Töölised ja teenistujad võtavad aktiivselt osa kollektiivlepingute arutamisest, esitavad palju väärtuslikke ettepanekuid töö ja tootmise organiseerimise ning töörahva kultuurilise ning elutarbelise teenindamise parandamise alal. Kollektiivlepingute arutamine tööliskoosolekuil aitab ulatuslikumalt arendada ettevõtete ja ametiühingu-organisatsioonide töös esinevate puuduste asjalikku kriitikat ning soodustab tööliste ning teenistujate laiade hulkade poliitilise teadlikkuse edasist kasvu.

Ühtlasi märgib pleenum, et mõned ametiühingute keskkomiteed ja ministeeriumid (Rasketööstuse Ettevõtete Ehitamise Ministeerium, Ehitusmaterjalide Tööstuse Ministeerium, Liha- ja Piimatööstuse Ministeerium ja Kohaliku Tööstuse Ministeerium) on alahinnanud kollektiivlepingute kampaania ülisuurt tähtsust, alustasid seda suure hilinemisega, ilma vajaliku ettevalmistuseta ega taganud kollektiivlepingute sõlmimist ettevõtteis kindlaksmääratud tähtajaks.

Kollektiivlepingute sõlmimine on vaid suure töö algus, mida peab iga ametiühingu-organisatsioon arendama, et kollektiivlepingute vastastikuste kohustuste õigeaegse täitmise alusel tagada sõjajärgse stalinliku viisaastaku teise aasta plaani ennetähtaegset täitmist.

Kollektiivleping, mis haarab ettevõtte tootmiselu kõiki harusid, tööliste ja teenistujate töö ja elu küsimusi, peab kujunema tegelikult kogu ametiühingutöö aluseks ettevõttes.

Üleliiduline Ametiühingute Kesknõukogu XVI pleenum otsustab:

1. Kohustada ametiühingu-organisatsioone teostama kollektiivlepingute sõlmimist ja kontrolli kui tähtsaimat üri-

tust, mis taotleb tootmisplaanide täitmise ja ületamise, tööviljakuse edasise tõusu ja tööorganisatsiooni parandamise kindlustamist, samuti ka majandus- ning ametiühingu-organisatsioonide vastutuse tõstmist tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate aineliste ning elutarbeliste tingimuste ja kultuurilise teenindamise parandamise eest.

Pärast kollektiivlepingute sõlmimist on ametiühingu-organisatsioonide tähtsamaks tööks ettevõtteis pidev organiseerimistöö tööliste, teenistujate ja insener-tehniliste töötajate abistamiseks nende poolt võetud kohustuste täitmisel ja kontroll administratsiooni ning käitiskomiteede poolt vastuvõetud kohustuste õigeaegse täitmise üle.

2. Soovitada käitiskomiteedele kollektiivlepingute tähtsuse ja sisu selgitamisel ära kasutada kõik massitöö vormid: vestlused, ettekanded, raadio, vabriku-tehase ajakirjandus ja näitlik agitatsioon.

3. Kollektiivlepingud peavad kaasa aitama sotsialistliku võistluse edasiarendamisele 1947. aasta tootmisplaanide ennetähtaegse täitmise eest Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 30. aastapäeva auks. Ametiühingu-organisatsioonid on kohustatud levitama iga väärtuslikku algatust, mis taotleb tööviljakuse tõstmist. On tarvis laialdaselt levitada jalatsitööstuse töölise Vassili Matrossovi eesrindlikke kogemusi stahhaanovlike töömeetodite rakendamise alal, Põhja-Uurali boksiidikaevanduste kaevanduskäikude ehitajate initsiatiivi, kes alustasid võistlust kiirmeetodite rakendamiseks, ja söe- ning naftatööliste algatust, kes on alustanud võistlust suuremate kombinaatide ja trustide kollektiivide vahel.

Käitiskomiteed koos ettevõtete administratsiooniga peavad looma vajalikud tingimused selleks, et iga tööline, insener-tehniline töötaja ja teenistuja võiks sotsialistlikke kohustusi täita ja ületada.

4. Kollektiivlepinguis ettenähtud tööviljakuse tõusu tagamiseks on käitiskomiteed ja nende palga-tootmiskomisjonid kohustatud sisse seadma pideva kontrolli organisatsioonilis-tehniliste ürituste plaani ja tööliste kaadri ettevalmistamise ning kvalifikatsiooni tõstmise täitmise üle.

5. Kohustada ametiühingu-organisatsioone regulaarselt läbi viima tootmisnõupidamisi ettevõtteis, osakondades,

vahetustes ja brigaadides ning töölisnõupidamisi üksikute kutsealade järgi. Suunata tootmisnõupidamiste tegevus nende ürituste realiseerimisele, mis näevad ette: sisemiste ressursside ärakasutamist tööviljakuse suurendamiseks; stahhaanovlike töömeetodite levitamist; nende põhjuste kõrvaldamist, mis tekitavad praaki, tööseisakuid ja muid tootmishäireid; ebaökonoomsusest ja materiaalsete vahendite ebatootlikust kulutamisest tingitud kadude likvideerimist.

Tagada nõupidamistel julge bolševistliku kriitika arendamine puuduste kohta töö ja tootmise organiseerimisel. Ettevõtete ja osakondade juhid peavad isiklikult tööliskoosolekuil ja tootmisnõupidamistel aru andma tootmisnõupidamistel vastuvõetud ettepanekute täitmise üle.

Määrata, et tootmisnõupidamiste ettepanekute arvestust peab pidama ettevõtte administratsioon, ametiühingu-organisatsioonid aga on kohustatud teostama süstemaatilist kontrolli nende ettepanekute täitmise üle.

6. Eesrindliku tehnika rakendamiseks ja palju tööd nõudvate protsesside mehhaniseerimiseks peavad käitiskomiteed ja tööliste massilise leiunduse ning ratsionaliseerimise komisjonid täielikumalt ära kasutama leidurite ja ratsionaliseerijate loova algatuse, pidevalt kontrollima kollektiivlepingu kohustuste täitmist soodsate tingimuste loomise kohta leiutamise ja ratsionaliseerimise arendamiseks, tehes otsustavalt lõpu loidusele ja viivitamisele.

7. On tarvis insenere, tehnikuid ja meistreid laiemalt tõmmata aktiivsele osavõtule kollektiivlepingu täitmisest ja nende abil paremini organiseerida tootmisnõupidamiste tööd, stahhaanovlike töömeetodite edasiandmist, leiutuste ja ratsionaliseerimisettepanekute teostamist ning tööliste kvalifikatsiooni tõstmist.

Käitiskomiteed peavad osutama abi insener-tehnilistele töötajatele nende kultuurilis-tehnilise taseme tõstmisel ja tähelepanelikult suhtuma nende elutarbelistesse vajadustesse.

8. Tööviljakuse ja järelikult ka töötasu edasiseks tõstmiseks on käitiskomiteed kohustatud taotlema tükitöötasu maksimaalset rakendamist ja progressiivsete ning premiaalsete töötasusüsteemide õiget kohaldamist.

ÜAÜKN pleenum nõuab majandus- ja ametiühingu-orga-

nisatsioonidelt töö normeerimise korrastamist; töönormide kindlaksmääramisel joonduda eesrindlike töölistega ja järjekindlalt teostada hästi töötavate tööliste igakülgset ergutamise põhimõtet.

Võttes aktiivselt osa töönormide revideerimisest peavad käitiskomiteed taotlema vananenud kogemuslik-statistiliste normide asendamist tehniliste normidega ja administratsiooni abistama organisatsioonilis-tehniliste ürituste väljatöötamisel ja teostamisel, mis soodustavad uute töönormide kiireimat rakendamist.

Käitiskomiteed on kohustatud valvama selle järele, et ettevõtte administratsioon peaks kinni kollektiivlepingu punktidest, mis käsitlevad töökäskude ja palgaraamatute õigeaegset väljaandmist ja töötasu väljamaksmise tähtaegu; süstemaatiliselt kontrollima töötasu arvestamise ja töötasust kinnipidamiste õigsust.

9. Töödistsipliini tugevdamine ja töölistes ning teenistujates kõrge vastutustunde kasvatamine neile usaldatud töö eest on vajalikuks tingimuseks tööviljakuse tõstmisel.

Käitiskomiteed peavad ettevõtete administratsioone abistama töödistsipliini tugevdamisel ja taotlema kaheksatunnise tööpäeva täielikku ärakasutamist, tööle ilmumise ja töölt lahkumise range arvestuse sisseseadmist ning ranget kinnipidamist käitise sisekorra määrustest.

Tuleb pidada otsustavat võitlust töödistsipliini rikkujate ja kohusetundetute töötajate vastu, kes püüavad anda tööliste riigile vähem, endale aga ahnitseda rohkem, tekitades sellega meie majandusele kahju.

Samal ajal on tarvis igati ergutada töölisi, insener-tehnilisi töötajaid ja teenistujaid, kes pikemat aega ja kohusetruult töötavad ühes ettevõttes, tagada nende eelistatud teenindamist riikliku sotsiaalkindlustuse alal, neile individuaalelamute ehitamiseks laenude andmist esmajärjekorras, samuti esmajärjekorras korterite andmist ja abistamist loomade omandamisel isiklikuks kasutamiseks.

10. Kohustada ametiühingu-organisatsioone otsustavalt taotlema töökaitse, ohutustehnika ja tööstustervishoiu olukorra parandamist. Ametiühingu-organisatsioonid peavad ära kasutama neile riigi poolt antud õigused ses valdkonnas.

Ametiühingu-organisatsioonide tööd tööliste töötingimuste

edasisel parandamisel tuleb viia läbi nende põhjuste hoolika ja põhjaliku uurimise alusel, mis põhjustavad traumatismi ja haigestumist.

Majandusorganite juhid on kohustatud tugevdama ettevõtteis tehnilist järelevalvet, kõvendama ohutustehnika alal töötajate koosseisu, tagama igale töölisele ohutute töömeetodite õpetamist, organiseerima ohutustehnika alal näitlikku propagandat ja parandama tööruumides ning töökohtades kunstlikku ja loomulikku valgustust.

Ametiühingu-organisatsioonid peavad tugevdama kontrolli tööaja ja puhkepäevade, puhkuste, alaealiste, rasedate naiste ja imetavate emade töö kaitse kohta käivaist seadlustest ja määrustest kinnipidamise üle, tehes lõpu igasuguseile majandusjuhtide katsetele rikkuda nõukogude tööseadusi.

Käitiskomiteed on kohustatud ühendama tööd sotsiaalkindlustuse alal tootmise huvidega, ergutama sotsialistliku võistluse eesrindlasi ja pidevalt parandama tööliste, insener-tehniliste töötajate ning teenistujate puhkuse ja ravi organiseerimist.

11. Pleenum nõuab majandusorganisatsioonidelt 1947. a. plaani täitmist uute elamute ja kommunaal-elutarbeliste asutuste ehitamise ning kasutamisele andmise kohta.

Ametiühingu-organisatsioonide kontroll elamute ehitamise ja remondi üle peab olema operatiivne ja tõhus. Käitiskomiteedel ja nende elamu-heaolukomisjonidel tuleb süstemaatiliselt kontrollida ehitustööde täitmist ja taotleda, et elamud ja elutarbelise teenindamise objektid antaks kasutamisele täielikult valmitena ja kollektiivlepinguga ettenähtud tähtaegadel.

Ametiühingu-organisatsioonidel on tarvis osutada rohkem nõudlikkust ettevõtete administratsiooni kohustuste täitmise suhtes individuaalehitajate abistamisel.

12. Tööliste varustamise parandamiseks nõuab pleenum majandus- ja ametiühingu-organisatsioonidelt kohustuste täitmist abimajandite kindlustamisel, korra jaluleseadmisel sööklais ja kauplustes, individuaal-aiapidamise ja -loomapidamise arendamisel. Kõvendada võitlust toidu- ja tööstuskaupade varguste vastu, võttes kelmid ja petturid kõige rangemale vastutusele.

Kohustada käitiskomiteid regulaarselt kontrollima töölis-

varustamise komisjonide abil abimajandite toodangu laekumise ja ärakasutamise ning detsentraliseeritud varumise plaani täitmist.

Ametiühingu-organisatsioonidel on tarvis tugevdada kasvatustööd kaubanduse ja ühiskondliku toitlustamise alal töötajate hulgas, taotelles tarbijate teenindamise igakülgset parandamist.

13. Pleenum kohustab ametiühingu-organisatsioone parandama kultuurilis-massilist ja poliitilis-kasvatuslikku tööd tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate hulgas. Pidevalt valvata selle järele, et administratsioon täidaks endale võetud kohustused klubide, punanurkade, lasteasutuste, staadionide ja kehakultuuri-asutuste ehitamise, remondi ning seadeldistega varustamise ja nende majandusliku ülalpidamise alal.

14. Kohustada käitiskomiteid igas kvartaalis teostama aktiivi ja administratsiooni esindajate osavõtul massilist kontrolli kollektiivlepingute täitmise üle.

Kollektiivlepingute kontrollimise tulemused, pärast nende läbivaatamist käitiskomiteedes, tuleb läbi arutada tehaste (vabrikute) üldkoosolekuil või tööliste ning teenistujate konverentsidel ja laialdaselt valgustada vabriku-tehase ajakirjanduses.

Ametiühingu-organisatsioonid on kohustatud muutma kollektiivlepingute realiseerimise kontrolli ettevõtte kollektiivi poolt tootmisplaanide täitmise ja ületamise ning tööliste ja teenistujate ainelis-elutarbeliste tingimuste parandamise alal tehtud tööde tõeliseks ülevaatuseks.

Pleenum kohustab ametiühingu- ja majandusorganisatsioonide juhte tagama nende ettepanekute täitmist, mis on kollektiivlepingute arutamisel tööliskoosolekuil vastu võetud, kuid lepingus puuduvad.

Kollektiivlepingute täitmise esimene kontroll läbi viia 1947. aasta juulis.

15. Töös kollektiivlepingute sõlmimise alal ja võitluses nende täitmise eest kontrollitakse ametiühingu-organite töövõimet, nende sidemete tugevust massidega ja oskust masse organiseerida rahvamajandusplaani täitmisele. Kollektiivlepingute kohustuste edukas täitmine nõuab ettevõtteis kogu ametiühingutöö tunduvat parandamist ja osakonna-

komiteede ning ametiühingu rühmaorganisaatorite juhtimise tugevdamist.

Kohustada ametiühingute kesk-, vabariiklikke ja oblastikomiteid parandama käitiskomiteede pidevat juhtimist ja osutama neile abi kollektiivlepingute täitmisel. On tarvis organisatsiooniliselt kõvendada käitiskomiteede komisjone ja tõsta nende vastutust kollektiivlepingute kohustuste täitmise eest.

Pleenum teeb ÜAÜKN presiidiumile ja ametiühingute keskkomiteedele ülesandeks sisse seada alaline kontroll kollektiivlepingute täitmise üle, perioodiliselt ära kuulates majandus- ja ametiühingu-organisatsioonide juhtide aruandeid lepingute täitmise käigu kohta.

*

ÜAÜKN pleenum kutsub kõiki ametiühingute liikmeid, kõiki töölisi, insenere, tehnikuid ja teenistujaid asuma bolševistliku energia ja südidusega kollektiivlepingute täitmisele, et seega tagada 1947. aasta rahvamajandusplaani ennetähtaegne täitmine.

Nõukogude ametiühingud tulevad Lenini-Stalini partei targal juhtimisel auga toime neile pandud ülesannetega masside organiseerimisel sõjajärgse stalinliku viisaastaku edukaks täitmiseks.

AMETIÜHINGUTE OBLASTI-, KRAI-, VABARIIKLIKE, RAUDTEEKONNA-, BASSEINI- JA KESKKOMITEEDE ARUANDLUS-VALIMISKOOSOLEKUTE LÄBIVIIMISEST

ÜAÜKN sekretäri sm. L. N. Solovjovi kõne põhjal

Ametiühingute oblasti-, krai-, vabariiklike, basseini-, raudteekonna- ja keskkomiteede aruandeil ning valimistel on ülisuur poliitiline tähtsus ja nad on üheks tähtsamaks vahendiks kogu ametiühingute tegevuse edasiarendamisel ning tõstmisel.

Ametiühingute aruandlus-valimiskonverentsid ning kongressid toimuvad käesoleval aastal nõukogude rahva ennastsalgava võitluse olukorras sõjajärgse stalinliku viisaastaku eduka täitmise eest.

Innustatuna suurte tööde plaanist, saavutasid nõukogude inimesed 1946. aastal tõsist edu ja on uue jõuga arendanud võitlust sotsialistliku ülesehitustöö tempo edasise tõstmise eest, 1947. aasta riikliku plaani ennetähtaegse täitmise eest.

Suurimaks sündmuseks meie maa elus on ÜK(b)P KK veebruaripleenumi otsus „Abinõudest põllumajanduse tõstmiseks sõjajärgsel perioodil". See otsus avab uue etapi nõukogude rahva võitluses põllumajanduse tõstmise eest, toiduainete külluse loomise eest elanikkonnale ja toorainete külluse loomise eest eesti tööstusele ja toidu- ning toorainete reservide kogumise eest, mis on töörahva ainelise heaolu edasise tõusu ja meie maa võimsuse tugevdamise aluseks.

Ametiühingud peavad mobiliseerima töörahvast veel aktiivsemale osavõtule tootmiselust, igati arendama rahvahulkade loovat initsiatiivi, tõstma nende poliitilist aktiivsust ja ulatuslikumalt arendama sotsialistlikku võistlust Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 30. aastapäeva auks.

Otsustavaks tingimuseks ametiühingute osatähtsuse tõstmisel rahvahulkade mobiliseerimiseks on kogu organisatsioonilise töö parandamine ametiühingulise demokraatia laialdase arendamise alusel. Ent sõja-aastail viidi ameti-

ühingu-organite aruandekoosolekuid ja valimisi läbi ebakorrapäraselt, võimaldati koopteerimist; ametiühingute kesk- ja oblastikomiteede pleenumeid ning tööliste ja teenistujate üldkoosolekuid kutsuti kokku harva.

1946. aastal läbiviidud aruandlus-valimiskoosolekuil ja -konverentsidel ilmutasid töölised ja teenistujad suurt aktiivsust, arvustasid teravalt puudusi ametiühingu- ja majandusorganisatsioonide töös, ning esitasid väärtuslikke ettepanekuid tootmise ja töörahva kultuurilise ning elutarbelise teenindamise edasise parandamise alal.

Ametiühingu-organite valimiste tagajärjel on ametiühingu aktiiv arvuliselt kasvanud. Käitiskomiteedesse on valitud sotsialistliku tootmise, põllumajanduse, teaduse ja kultuuri eesrindlased.

Ühtlasi märgib pleenum, et mõned ametiühingute keskkomiteed pole kindlustanud käesoleval aastal oblasti konverentside ettevalmistamise ja läbiviimise operatiivset juhtimist, mistõttu on aset leidnud ametiühingulise demokraatia jämeda rikkumise fakte. Paljudes Jõetranspordi Tööliste Ametiühingu Dnepri-Düüna Basseinikomitee ametiühinguorganisatsioonides valiti delegaadid konverentsile üldkoosolekuil, kus viibis vähem kui $^2/_3$ ametiühingu liikmeist; Metallitööliste Ametiühingu Rostovi Oblastikomitee ei andnud enne konverentsi kokkukutsumist aru üheski ettevõttes jms.

Kasvatusliku ja organisatsioonilise töö puuduliku korralduse tõttu pole tunduv hulk töölisi ja teenistujaid, eriti neid, kes tulid äsja tootmistööle, veel ametiühingu liikmeks värvatud.

Pidades ametiühingulise demokraatia edasiarendamist ametiühingute kogu tegevuse edu tähtsamaks tingimuseks, Üleliiduline Ametiühingute Kesknõukogu XVI pleenum otsustab:

1. Kohustada ametiühingute kesk-, vabariiklikke, krai-, oblasti-, raudteekonna- ja basseinikomiteid ametiühingute aruandlus-valimiskonverentsid ning -kongressid 1947. aastal läbi viima kõrgel ideelis-poliitilisel tasemel, Nõukogude riigi võimsuse edasise tugevdamise, uue stalinliku viisaastaku ennetähtaegse täitmise ja töörahva elutaseme edasise tõstmise eest peetava võitluse tähe all.

2. Kohustada ametiühingu-organisatsioone kindlustama konverentside ja kongresside läbiviimisel bolševistliku kriitika ning enesekriitika laialdast arendamist ja ranget kinnipidamist ametiühingulisest demokraatiast.

Pleenum nõuab ametiühingu-organisatsioonidelt, et nad peaksid rangelt kinni kehtivast konverentside ja kongresside delegaatide valimise korrast kinnise (salajase) hääletamise alusel. Ametiühingute konverentsidest ja kongressidest osavõtjaile peab olema kindlustatud piiramatu õigus kritiseerida ja kõrvaldada kandidatuure, keda esitatakse kesk- ja oblastikomiteede ning revisjonikomisjonide liikmeks, tagades seega ametiühingu-organite koosseisu parimate inimeste valimise, kes on võimelised tegelikult teostama partei ja Nõukogude valitsuse poliitikat, võitlema bolševistlikult sotsialistliku kodumaa ja rahva huvide eest.

Kinnitada ÜAÜKN presiidiumi määrus 8. veebruarist 1947 „Ametiühingute oblasti-, krai-, vabariiklike, raudteekonna- ja basseinikonverentside ning kongresside läbiviimise korrast".

3. ÜAÜKN pleenum kohustab ametiühingu-organeid põhjalikult parandama organisatsioonilist tööd. Ametiühingu-organisatsioonid peavad alaliselt juhinduma seltsimees Stalini juhtnööridest selle kohta, et „ettevõtte edu oleneb organisatsioonilisest tööst, võitluse organiseerimisest parteijoone elluviimise eest, inimeste õigest valikust ja juhtivate organite otsuste täitmise kontrollist".

Kohustada ametiühingute kesk- ja oblastikomiteid sagedamini kontrollima ning süstemaatiliselt suunama ametiühingute allorganisatsioonide tööd ja abistama neid puuduste kõrvaldamisel. Sisse seada kõige rangem kontroll kõrgemalseisvate organite otsuste täitmise üle.

Pleenum juhib erilist tähelepanu vajadusele tugevdada ametiühingu rühma kui kogu ametiühingu töö põhilüli. Käitiskomiteed on kohustatud esitama ametiühingu rühmaorganisaatorite koosseisu parimaid tootmise alal töötajaid, kes on võimelised töölisi ja teenistujaid organiseerima majanduslike ning poliitiliste ülesannete edukale täitmisele.

4. Pleenum paneb ette kõigile ametiühingu-organeile võtta tarvitusele otsustavaid abinõusid poliitilise ja kultuurilise töö tugevdamiseks ametiühingu liikmete hulgas, kasvatades neis

nõukogude patriotismi, rahvuslikku uhkust oma kodumaa üle ning piiritut ustavust bolševike parteile ja valitsusele.

Pleenum nõuab, et ametiühingu-organisatsioonid pööraksid erilist tähelepanu kasvatustööle äsja tootmistööle tulnute hulgas, taotelles kõigi tööliste ja teenistujate ametiühingu liikmeks värbamist.

5. Andes suure tähtsuse ametiühingute üldkoosolekuile, mis on rahvahulkade poliitilise kasvatamise kooliks, kohustab pleenum ametiühingu-organeid regulaarselt läbi viima tööliste ja teenistujate koosolekuid, kus tuleb läbi arutada aruandeid kollektiivlepingute kohustuste täitmise käigu kohta, aruandeid ametiühingu-organite tööst ja kultuuritöö ning töörahva elutarbelise teenindamise küsimusi. Koosolekuil tuleb kindlustada bolševistliku kriitika ja enesekriitika arendamist puuduste kohta ametiühingu- ning majanduslikus töös. Igal koosolekul on ametiühingu-organisatsioonide juhid kohustatud teatama varem vastuvõetud otsuste täitmisest.

6. Ametiühingu aktiiviga tehtava töö parandamiseks pleenum paneb ette ametiühingu-organisatsioonidele tugevdada ametiühingute käitis- ja oblastikomiteede juures töötavaid komisjone, värvata komisjonide koosseisu töölisi ja teenistujaid, arvestades nende töökogemusi, sagedamini ära kuulata komisjonide aruandeid, neid süstemaatiliselt instrueerida ja üldistada ning levitada eesrindlike aktivistide kogemusi; soovitada ametiühingute kesk- ja oblastikomiteedel ära kasutada parimini ettevalmistatud aktiviste ülemääraliste instruktoritena, inspektoritena ja revidentidena.

Ametiühingutöö kogemuste vahetamiseks ja tähtsamate majanduslike ning poliitiliste küsimuste arutamiseks tuleb regulaarselt läbi viia ametiühingu aktiivi ülelinnalisi koosolekuid.

7. Määrata volituste kestuseks käitis- ja osakonnakomiteedel ning ametiühingu rühmaorganisaatoreil — üks aasta, ametiühingute oblasti-, krai-, vabariiklikel, raudteekonna-, basseini- ja keskkomiteedel — kaks aastat. Kongresside ja konverentside vaheajal peavad kesk- ja oblastikomiteed oma tööst ametiühingu liikmeile regulaarselt aru andma.

8. Panna ette revisjonikomisjonidele regulaarselt kontrollida ametiühingu-organisatsioonide finants- ja majandustegevust, otsustavalt võidelda ametiühingu rahasummade

ebaseadusliku kulutamise vastu ja astuda samme finants distsipliini rikkumiste vastu.

Kohustada kesk-, oblasti- ja käitiskomiteid, samuti ka revisjonikomisjone regulaarselt aru andma üldkoosolekuil ja konverentsidel finantsplaanide täitmisest, andes ametiühingu liikmeile põhjalikku informatsiooni ametiühingu rahasummade kulutamise kohta.

9. Et tagada ametiühingu-organite edukat tööd, selleks tuleb kõigil ametiühingute töötajail oma ideelist ja poliitilist taset ning tööoskust süstemaatiliselt tõsta.

Organiseerida töötavate ametiühingulise liikumise koolide baasil Moskvas, Leningradis, Harkovis ja Minskis kursused ametiühingute oblasti- ning keskkomiteede juhtivate töötajate väljaõpetamiseks; korraldada neile regulaarselt loenguid ja ettekandeid partei ajaloo, ametiühingulise liikumise ja rahvusvaheliste suhete küsimustes; kindlustada V. I. Lenini ja J. V. Stalini elulugude laialdast õppimist ametiühingu aktiivi poolt.

Ametiühingute kesk-, oblasti- ja vabariiklikel komiteedel tuleb laiendada kursuste ning seminaride võrku alama ametiühinguaktiivi õpetamiseks.

10. Panna ette ajalehe „Trud" („Töö") toimetusele ja ajakirjadele „V Pomoštš FZMK" („Abiks käitiskomiteedele"), „Professionalnõje Sojuzõ" („Ametiühingud") ning käitiste ajalehtedele näidata süstemaatiliselt ametiühingu-organisatsioonide positiivseid kogemusi, arvustada puudusi nende töös, aktiivsemalt kaasa aidata ametiühingu kaadri ideelisele kasvule ja laialdaselt valgustada ametiühingute oblasti-, krai-, vabariiklike, raudteekonna-, basseini- ning keskkomiteede aruandeid ja valimisi.

*

ÜAÜKN XVI pleenum avaldab kindlat veendumust selle kohta, et konverentside ja kongresside läbiviimise tagajärjel ametiühingud tagavad kogu oma töö edasise paranemise ja arendavad uue jõuga võitlust sõjajärgse stalinliku viisaastaku plaani täitmise ja ületamise eest, nõukogude rahva ainelise heaolu ja kultuuri uue tõusu eest, kommunismi täieliku võidu eest meie maal.

SISUKORD

Kollektiivlepingute sõlmimisest tööstus-, transpordi- ja ehitusettevõtteis 1947. a. peale. — *ÜAÜKN sekretäri sm. E. J. Sidorenko kõne ÜAÜKN XVI pleenumil* 3

Ametiühingute oblasti-, krai-, vabariiklike, raudteekonna-, basseini- ja keskkomiteede aruandlus-valimiskoosolekute läbiviimisest — *ÜAÜKN sekretäri sm. L. N. Solovjovi kõne ÜAÜKN XVI pleenumil* 27

Kollektiivlepingu sõlmimisest tööstus-, transpordi- ja ehitusettevõtteis administratsiooni ja ametiühingute käitiskomiteede vahel — *ÜAÜKN XVI pleenumi määrus* 42

Ametiühingute oblasti-, krai-, vabariiklike, raudteekonna-, basseini- ja keskkomiteede aruandlus-valimiskoosolekute läbiviimisest — *ÜAÜKN XVI pleenumi määrus* 50

Vastutav toimetaja E. Sikk

XVI пленум ВЦСПС

На эстонском языке.

Ladumisele antud 6. VI 1947. Trükkimisele antud 17. VI 1947. Paber 56:79 cm 1/16. Trükiarv 2700. Trükitähti trükipoognas 37 120. Trükipoognaid 3,5. Arvutuspoognaid 2,91 MB-04519. Tellimise nr. 883. Trükikoda „Punane Täht", Tallinn, Pikk 54/58.

Rbl. 2.—

A
A-15950

TÜ RAAMATUKOGU
1 0300 00496281 9

421